

2024

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**Tarjáni Német Nemzetiségi
Általános Iskola**

Grundschule Tarian

2831 Tarján
Rákóczi út 13.

2024.09.01.

Tartalom

BEVEZETÉS	6
Az iskola Pedagógiai Programját meghatározó törvények és rendeletek	6
Küldetésnyilatkozatunk	7
A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola intézményeinek bemutatása	8
Tarjáni iskolatörténet	8
A héregi iskola múltja és jelene	10
A vértestolnai intézmény bemutatása	10
Iskolánk sajátossága	11
Jövőképünk	12
1. Az iskola nevelési programja	12
A Köznevelési törvény alapján elkészített új pedagógiai program bevezetésének ütemezése	12
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	12
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka	12
Alapelvek	12
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai	13
Intézményünk német nemzetiségi oktatásáról	13
Nemzetiségi oktatásunk célja, feladata	13
A német nemzetiségi nyelvoktatás személyi, és tárgyi feltételei	15
A nemzetiségi nevelés-oktatás felépítése	15
Nemzetiségi nyelvoktató program	16
Nemzetiségi kétnyelvű program	17
Nemzetiségi bővített nyelvoktató program	17
A nemzetiségi és kétnyelvű oktatást segítő lehetőségek	17
Kiemelt feladatok a célok eléréséhez	19
Általános feladatok	19
A diákönkormányzat feladata	19
További feladatok	19
Az iskolában folyó nevelő-oktatómunka eszköz- és eljárásrendszere	20
Jutalmazást alkalmazása	20
A dicséret iskolánkban alkalmazott módszerei	21
Rendreutasító módszerek	21
A büntetés iskolánkban alkalmazott formái	21
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	21
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	22
Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai	22
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei.....	24
Feladataink a közösségfejlesztéssel kapcsolatban.....	25
A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok	25
A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai.....	26
A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai.....	26
Hagyományaink	27
Az ünnepélyek szervezési rendje	27
Hagyományos versenyek, vetélkedők szervezési rendje.....	28
Tanulmányi kirándulások, üzemlátogatások szervezésének rendje	29
Táborozások, üdülések, külföldi cserekapcsolatok rendje	30
1.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	30
A pedagógusok alapvető feladatai.....	30
Az osztályfőnök feladatai.....	33
Az osztályfőnöki munka tervezése.....	35
Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról	35
Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról.....	36
A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén	36
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	37
A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	37
A sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás	38
A sajátos nevelési igényű integrált tanulók nevelésének programja.....	39
A sajátos nevelési igényű tanulók értékelésének módja	41
Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	42
A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	43
Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	44
A gyermekek személyiségének fejlesztése.....	44
Feladataink és tevékenységeink éves szinten.....	44
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	44
A szociális hátrányok enyhítését a következő tevékenységi formák szolgálják intézményünkben	45
1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	45
1.8 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	46
Az iskola közösségeinek együttműködése	46
Szakmai munkaközösségek együttműködése.....	47
A Szülők Közössége (SZK) és az iskola közösségeinek együttműködése	47
A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése	47

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése.....	48
Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel	49
1.9. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata.....	50
A magasabb évfolyamba lépés feltételei	51
Az intézménybe történő beiratkozás szabályai	51
1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	52
2. Az intézmény helyi tanterve	54
2.1. Választott kerettantervek, a helyi tanterv felépítésének szempontjai.....	54
Választott kerettantervek.....	54
2.1.1. Törvényi háttér	54
2.1.2. Helyi tantervünk felülvizsgálata, a kerettantervekhez való hozzáigazítása során a következő feladataink voltak.....	55
2.1.3. A helyi tanterv készítése során figyelembe vett legfontosabb szempontok.....	55
A helyi tantervekkel szemben támasztott követelmények	55
Alapfokú nevelés-oktatás szakasza	56
Alsó tagozat, 1–4. évfolyam.....	56
Felső tagozat, 5–8. évfolyam.....	57
Kulcskompetenciák	60
2.2. Tantárgyi rendszer, kötelező, nem kötelező foglalkozások	63
Óratervi háló elkészítése	64
A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Helyi Tantervei 2020-2021-es tanévtől	65
Kötelező és nem kötelező időkeret.....	66
2.3. A tankönyvek, tanulási segédletek kiválasztásának elvei.....	66
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	68
Etika/Erkölcstan / hit- és erkölcstan oktatásának megszervezése.....	68
2.5. Mindennapos testnevelés	68
2.6. Könyvtár-pedagógiai program.....	69
2.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	74
Az írásbeli beszámoltatás formái	74
Az írásbeli beszámoltatások rendje	74
Az írásbeli beszámoltatás érdemjegyeinek dokumentálása	74
Az írásbeli beszámoltatás korlátai.....	75
Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	75
2.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	76

2.9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	76
Örökös Ökoiskola céljai, módszertana.....	76
Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program.....	77
2.10. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	80
2.11. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	81
Az iskolai jutalmazás formái.....	81
Az iskolai büntetések formái.....	82
A tanulók tanulmányi munkája	83
A tanulók magatartásának értékelése	86
A tanulók szorgalmának értékelése.....	87
2.12. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	88
A nyelvi munkaközösség értékelésének szempontjai	88
Társadalomtudományi munkaközösség értékelésének szempontjai	90
Természettudomány, matematika, földrajz, biológia, fizika, kémia, informatika tantárgyi értékelések.....	94
Mérés, értékelés és osztályozás az alsó tagozaton	95
Első osztályos szöveges értékelés német mondatbankja.....	100
2.13. A Pedagógiai Program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	106
A Pedagógiai Program módosítása	106
A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala	106
A pedagógiai program elfogadásának és módosításának legitimációs eljárásrendje.....	106
A Pedagógiai Program érvénybe lépése.....	107
Záró rendelkezések	107
A Pedagógiai Program véleményezése, elfogadása, jóváhagyása	108
NAT 2020 Helyi tantervek	109

BEVEZETÉS

Az iskola Pedagógiai Programját meghatározó törvények és rendeletek

Törvények

- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről (a továbbiakban: Nkt.)
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (a továbbiakban: Gyvt.)

Kormányrendeletek

- 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról a közoktatási intézményekben

Miniszteri rendeletek, irányelvek

- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 22/2013.(III.22.) EMMI r. egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- Szakmai ajánlás a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók neveléséhez-oktatásához
- A Kormány 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet
- 2019. évi LXX. törvény a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról (mint pl. bizonyos pontokon módosítva a Nkt-t is) és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve
- 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók: a német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei (nyelvoktató forma és kétnyelvű forma)

*„AZ EMBER LÉTRE JÖN
akar valami jót
magának és másnak”
/Hidas Antal: Fényfogyatkozás/*

Vezérelheti-e más gondolat a tanítás, a művelődés szolgálatát felvállaló nevelőt, mint a fenti idézet?

A jót, amit ad, abból meríti, amit a kíváncsi, mindenre érdeklődő kisgyermek szerető tekintetéből kap.

A jót, amit ad, abból meríti, amit a lázongó kamaszokkal megvívott mindennapok apró sikereként tarsolyába tehet.

A jót, amit ad, abból meríti, amit a felnőttek érett világtól már megbecsült értéként viszontkap.

Egységes pedagógiai programunk szellemiségének alapja az értékátadás, értékközvetítés. Kiemelt helyet kap a reális önértékelés, a másik – a másság elfogadása, az együttműködés, a közösségépítés. Intézményünk életét meghatározza a mai kor igényeihez való igazodás, továbbá a hagyományok ápolása, a védettséget adó falusi közösség, amely biztonságot ad az itt felnövekvő gyermekeknek, és nyugalmat ad az itt élő felnőtteknek.

Kívánom, hogy az itt élők tapasztalják meg az intézményünk által nyújtott sokoldalúságot, valamint a közösség alkotta biztonságot is, ami a kiegyensúlyozott felnőtt élet alapja.

Küldetésnyilatkozatunk

Német nemzetiségi iskolaként elkötelezettek vagyunk a mindennapi életben használható német nyelvtudás elsajátíttatása, a német nemzetiségi identitástudat fejlesztése mellett. Iskolánk elkötelezett a tanulók nevelésében és oktatásában. Környezettudatos és egészséges életmódra neveljük tanítványainkat. Pedagógus és diák közötti harmonikus kapcsolatot, őszinte és bizalommal teli légkört biztosítunk, jól működő közösségi életet alakítunk ki. Kulturált magatartásra, toleranciára épülő személyiségfejlesztés, tehetséggondozás és felzárkóztatás, a tanuláshoz, tudáshoz való pozitív viszony kialakítása jellemzi munkánkat. Korszerű körülmények között készítjük fel őket a középfokú intézményekben való továbbtanulásra, helytállásra, rugalmasan alkalmazkodva az intézményünket érintő kihívásokhoz. További célunk megteremteni az élethosszig tartó tanulás igényét és alapjait.

Unser Bekenntnis

Als eine deutsche Nationalitätengrundschule sind wir für den Erwerb der in dem tagtäglichen Leben verwendbaren Sprachkenntnisse und für die Entwicklung der deutschen Nationalitätenidentität deengagiert. Unsere Schule ist für die Erziehung und den Unterricht der Schüler verpflichtet. Wir erziehen unsere Schüler zur umweltbewussten und gesunden Lebensweise. Zwischen den Pädagogen und den Schülern schaffen wir eine harmonische Beziehung, eine ehrliche, vertrauensvolle Atmosphäre und wir bilden ein gut funktionierendes Gemeinschaftsleben.

Unsere Arbeit charakterisieren Identitätsentwicklung, die auf kultiviertes Verhalten und Toleranz baut, Talentbetreuung und Nachhilfe, ein positives Verhältnis zum Lernen und zum Wissen.

Wir bereiten unsere Schüler unter modernen Umständen auf das Weiterlernen in den Mittelschulen, auf die Standhaftigkeit vor, inzwischen passen wir uns an die - auf unsere Schule wirkenden - Herausforderungen an.

Eine unserer weiteren Zielsetzungen ist, das Bedürfnis und die Grundlagen des lebenslangen Lernens zu schaffen.

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola intézményeinek bemutatása

Az intézmény neve: Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola

Az intézmény neve német nyelven: Grundschule Tarian

Székhelye: 2831 Tarján, Rákóczi út 13.

Telephelyei:

1. Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Héregi Telephelye
2832 Héreg, Iskola út 1.
2. Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Vértestolnai Telephelye
2833 Vértestolna, Petőfi utca 52.

Típusa: általános iskola

Alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése:

- általános iskolai nevelés-oktatás;
- nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása,
- a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása

Az intézmény illetékességi és működési köre: Tarján (Tornyópuszta), Héreg, Vértestolna

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola – Grundschule Tarian egy oktatási, nevelési, intézmény. Feladata, hogy személyi és tárgyi eszközeinek koordinált és hatékony felhasználásával biztosítsa Tarján, Héreg, Vértestolna községek tanulóinak az általános iskolai oktatáshoz-neveléshez kapcsolódó alkotmányos jogainak érvényesítéséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket.

Az egységes pedagógiai program célja, hogy mindazokat az alapelveket, célokat, feladatokat, amelyek a fenti elvárásokat megvalósítják – részben összetársadalmi, de jelentős mértékben helyi egyetértéssel – rendszerbe fogja, a tervezett eljárásokat egyértelművé, ellenőrizhetővé tegye.

Tarjáni iskolatörténet

1948-ig Tarjában két felekezeti iskola működött, amelyeket az államosítást követően egyesítettek. Az alábbiakban rövid történeti áttekintést adunk a helyi iskolai életről.

1682: A református iskola alapítása (egy tanterem egy parasztházban)

1762: A római katolikus iskola építése: első iskolamester Ziegler Jakab volt.

1910: A református népiskola új épületet kapott, amelyben 30-35 gyereket tanítottak.

1920: A katolikus népiskolát felújították és alaposan tatarozták. A tanítás ettől fogva 4 tanteremben folyt.

1937: Szeptemberben bevezették a r.k. iskola első osztályában a magyar nyelvű tanítást.

1941: A r.k. iskolában bevezették a német tannyelvet (1944-ig)

1948: Ősszel államosították az egyházi iskolákat.

1951: Nyáron megkezdődött -a régi r.k. iskola helyén- az új állami általános iskola építése.

1952: Szeptemberben megnyílt az új - egyemeletes- iskola.

/Forrás: Treszl Antal: TARJÁN, Egy magyarországi német falu és környéke II./

Az intézményben az 1957/58-as tanévben vezették be a német, mint nemzetiségi nyelv oktatását, melyet kezdetben csatlakozó órákban tanítottak. 1970-től az órák beépültek az órarendbe. Az 1987/88-as tanévben került bevezetésre a német nemzetiségi kétnyelvű oktatás felmenő rendszerben. Ennek megfelelően a gyerekek nemzetiségi nyelvoktató vagy kétnyelvű oktatásban vehetnek részt. 1990-ben kezdte meg működését iskolánkban a zeneiskola, mely jelenleg a tatabányai Erkel Ferenc Zeneiskola kihelyezett tanszakokkal működik. Lépést tartva a kor igényeivel, 1995-től számítástechnikát és 1996 óta angol nyelvet is oktatunk. 2002-ben hat hónap alatt felépült a Sportcsarnok. A tanulók rendszeres testi nevelését a tanórákon kívül edzés-lehetőségekkel biztosítjuk. A gyógytestnevelést is itt szervezzük meg.

A felzárkóztatást egyéni fejlesztésekkel, a dyslexiát és dysgráphiát rendszeres foglalkozásokkal kezeljük. Tehetséggondozás szakköri foglalkozások keretében, illetve felkészítő tanfolyamokon történik. A tanulók szellemi gyarapodását hivatott segíteni a német és magyar nyelvű könyvtár, a rendszeres színházlátogatások, valamint a külföldi és belföldi kirándulások. Intézményünkben a tanulók hitoktatásban vehetnek részt, vallásukat szabadon gyakorolhatják. Iskolánkban napközis csoport is működik. Iskolánk alapítványa a "Tarjáni Gyermekéért Alapítvány". Az intézményben Intézményi Tanács, Diákönkormányzat, Szülők Közössége és alapítványi Kuratórium tevékenykedik, melyek munkájukkal segítik az iskolát céljai megvalósításában.

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola egy olyan településen található, ahol a regisztrált német nemzetiségű lakosság száma kiugróan magas. Számunkra a nemzetiségi nyelv és a kultúra az identitás fenntartásának és megerősödésének alapvető feltétele. Ez iránti igényét a falu német nemzetiségi iskolájaként, részben intézményünk látja el. A már évtizedek óta érzékelhető előrehaladott asszimilációs folyamat következtében megnőtt a nevelési és oktatási intézmények szerepe a nyelv, a kultúra továbbadásában. Éppen ezért kiemelt célunk a német, mint anyanyelv és idegen nyelv oktatása, az ismeretközvetítés, hagyományörzés, más kultúrák tiszteletére nevelés és ezen keresztül a nemzetiségi öntudat erősítése. Fontos a tanulók érdeklődésének felkeltése a nemzetiségi témák iránt. Alapvető fontosságú az életkori sajátosságok figyelembe vétele.

Az első nemzetiségi osztályok 1957-ben kezdték meg iskolánkban tanulmányaikat. Azóta valamennyi évfolyamon német nemzetiségi nyelvoktatás folyik intézményünkben. A kétnyelvű és a bővített német nemzetiségi nyelvoktatásban részesülő tanulók kétnyelvű bizonyítvánnyal hagyják el az iskolát.

A héregi iskola múltja és jelene

1765. április 13-án végzetes tűzvész az egész falut hamuvá változtatta. Ekkor leégett az iskola is. A falu lakói saját lakóházuk megépítése után új iskolát emeltek. 1789. december 7-én Kis Józsefet, iskolamesternek fogadták fel.

1799-ben új iskola épült, tágas tanteremmel. Új iskolamesteri lakást is építettek. Az első tanító Volánszki Ferenc volt 1825-ben. Az 1. osztály 25, a 2. osztály 23, a 3. osztály 23-as létszámú volt.

1877-ben bővítették, korszerűsítették a katolikus iskolát.

A reformátusok a törököktől elpusztított Héregre 1670 körül Vas megyéből jöttek. Református iskola, imaház és lakás 1787-ben épült.

1938-ban a falunak római katolikus (2 tantermes, 2 tanerős) és református (1 tantermes, 1 tanerős) elemi népiskolája volt.

1948-ban megtörtént Héregen is az államosítás. Emelkedett a tanerők és a tanuló csoportok száma is.

1962-ben megépült egy új iskola szolgálati lakással. Kialakulhatott a nyolcosztályos oktatás, a tanuló létszám ekkor 234 fő volt. A teljes szaktanári ellátottságot ugyan nem lehetett biztosítani, de volt néhány pedagógus, aki éveken át a tantestület magját alakította. Hamarosan azonban csökkent a tanuló létszám, osztály összevonások történtek. 1975-ben körzetesítették az iskolát Tarján községhez, a felső tagozatosok itt folytatták tanulmányaikat. 1990-ben az önálló önkormányzat döntése alapján a felső tagozat fokozatosan visszatért. Az ismét csökkenő gyermeklétszám, valamint a 8 és 6 osztályos gimnáziumok beindítása miatt a felső tagozatot 1996-ban megszüntették. Előbb a tatabányai Sárberki Általános Iskola, majd 2000 szeptemberétől a tarjáni iskola fogadja tanulóinkat.

2007. szeptember 1-től társulásként működik Tarján, Héreg, Vértestolna oktatási intézményei. Héreg tagintézmény lett. 2015 szeptemberétől a gyereklétszám csökkenése miatt a Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Héregi Telephelye az intézmény.

Az alsó tagozatban jelenleg egy összevont 1-4. osztályban tanulnak a tanulóink.

A vértestolnai intézmény bemutatása

Vértestolna a Gerece hegyvidék nyugati oldalán egy kis völgymedencében terül el. Lakossága a történelem során többször, korszakoknak megfelelően cserélődött. Ez a változás legutóbb a 18. században történt, amikor német vidékekről került újratelepítésre.

Vértestolna lakossága, mint német nemzetiségű község viszonylag zártabb közösséget alkotott, és jelentős nemzetiségi szokásokat, hagyományokat őrzött meg. Jelenleg 520 lakosa van.

Az iskola 1758-ban készült el, a templom mellé építették. Falai vályogból és téglából készültek, szalmafedéllel ellátva. 1921-ben megkezdődött átépítése. A kántortanító lakását az utcafronton helyezték el, az udvarban pedig két tantermet alakítottak ki, és korszerűsítették az épületet. A második tanterem létesítésével egyidejűleg kialakították a második tanerő munkahelyét is. A tanítás kétszer három osztályos megosztásban folyt. A tannyelv magyar-német. Németül csak

- Hangsúlyozzuk az egyén és az állam felelősségét, lehetőségeit és feladatait a problémák megoldásában, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésében.
- Más népek, népcsoportok hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére neveljük tanítványainkat.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai

Átfogó célkitűzésünk, hogy az iskolai tevékenységek valamennyi területén gyakorlatias, a tanulók önmegvalósítását szolgáló oktatás-nevelés valósuljon meg.

A pedagógiai program és tantervkészítés során hangsúlyt kap a személyiségfejlesztés, valamint a jól használható ismeretek átadása.

A hazai és nemzetközi pedagógiai folyamatokat egyaránt jellemzi a differenciálódás és az integráció. Ennek megfelelően a közös, rugalmas kompetenciák kialakítása megkívánja a képességek szerinti differenciálódást.

Intézményünk német nemzetiségi oktatásáról

Intézményünk a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szerint készíti el a pedagógiai programját. Irányadóként a Magyar Közlönyben megjelent 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendeletet és a Nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelvét tekintjük.

A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve kimondja, hogy a nemzetiségi oktatás – a magyarországi közoktatás részeként – megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományörzést – és teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi oktatás segíti a nemzetiséghez tartozót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Nemzetiségi oktatásunk célja, feladata

Célunk:

- A közoktatás részeként biztosítjuk a nemzetiség nyelvének, a német nyelv tanulását,
- Lehetőséget teremtünk a magyarországi németiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerésére.
- A végzős nemzetiségi nyelvoktató oktatásban résztvevő diákjaink eljussanak a Közös Európai Referenciakeret alapján meghatározott követelményeknek megfelelő A2 szintre, míg a kétnyelvű nemzetiségi oktatásban résztvevő tanulóink B1 szintet érik el.

Feladatunk:

- A tanulók azonosságtudatának kialakítása, jövőképük formálása
- A magyarországi németek hagyományainak megismertetése, megőrzése és ápolása
- A helyi nyelvjárás megismertetése

- A magyarországi németek táncgyományainak megismerése (heti 1 tánc óra a mindennapos testnevelés keretein belül)
- A német ajkú lakosság történelmének megismertetése
- A nemzetiségi jogokkal való ismerkedés
- A népcsoporthoz tartozás erősítése más nemzetiségek és a magyar nép tiszteletben tartása mellett.
- Törekszünk arra, hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és valós nemzet- és nemzetiségi kép alakuljon ki bennük;
- Lehetőséget kínálunk tanulóinknak, hogy már az általános iskolát elhagyva piacképes nyelvismerettel rendelkezzenek.

Das Ziel und die Aufgabe unseres Nationalitätunterrichts

Unser Ziel:

- Als Teil des allgemeinbildenden Unterrichts sollen wir das Lernen der Sprache der Nationalität, der deutschen Sprache ermöglichen.
- Wir haben die Pflicht das Kennenlernen der Geschichte und die geistliche und materielle Kultur der Ungarndeutschen zu ermöglichen.
- Die Schulabgänger, die am normalen Nationalitätensprachunterricht teilnehmen, sollen die Niveaustufe A2 (gemäß Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen) erreichen.
- Die Schulabgänger, die an dem zweisprachigen Nationalitätenunterricht teilnehmen, sollen die Niveaustufe B1 (gemäß Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen) erreichen.

Unsere Aufgabe:

- Die Bildung des Gleichheitsbewusstseins der Schüler, und die Gestaltung ihrer Zukunftsaussichten.
- Wir machen unsere Schüler mit der Bewahrung und Pflege der ungarndeutschen Traditionen vertraut
- Wir führen unsere Schüler in den örtlichen Mundart ein.
- Wir machen die Tanztraditionen der Ungarndeutschen bekannt (eine Tanzstunde wöchentlich, im Rahmen der tagtäglichen Sportstunde)
- Die Darstellung der Geschichte der deutschsprachigen Bevölkerung
- Das Kennenlernen der Rechten der Nationalitäten
- Die Stärkung des Nationalgefühls, aber mit dem Respekt der anderen Nationalitäten und des ungarischen Volkes.
- Wir streben danach, dass die Vorteile des kulturellen und sprachlichen Reichtums unseren Schülern offenbar werden, und sich ein wahres Bild über ihre Nation und ihre Nationalität herausbilden können.

- Wir ermöglichen unseren Schülern, nach der Grundschule marktfähige Sprachkenntnisse zu besitzen.

A német nemzetiségi nyelvoktatás személyi, és tárgyi feltételei

Személyi feltételek

Iskolánk rendelkezik a megvalósításához szükséges személyi háttérrel. Tantestületünk több mint fele kiváló nyelvismerettel rendelkezik. A szakos ellátottságunk megfelel a törvényi előírásoknak.

Továbbképzések

A továbbképzés fontossága, az új módszerek megismerése minden tanító és tanár számára fontos és ugyanakkor elvárás is. Szervezett előadásokon, workshopokon, tréningeken, külföldi továbbképzéseken előszeretettel veszünk részt.

Az oktatás megvalósulásának tárgyi feltételei

Iskolánkban kulturált környezetben van lehetőség a német nyelvi órák megtartására. Biztosított a teremigény a csoportbontások szervezésére is. Minden terem rendelkezik audiovizuális és informatikai eszközzel.

Tankönyvek: A német nyelv és irodalom és Volkskunde tantárgyak tanulásához minden tanulónak biztosított a tankönyve, melyeket a tanulók életkori sajátosságának és tudásszintjének megfelelően a hivatalos tankönyvjegyzék alapján választjuk ki.

Egyéb eszközök

Minden tanár rendelkezik saját notebookkal, audio-lejátszóval, hanganyagokkal. Okostáblák segítik a nyelv tanítását is. Az összes tantermünk interaktív táblával felszerelt. Sok szemléltető falikép és falitábla színesíti a nyelvi órákat. Külön német kiskönyvtárral rendelkezünk egyik nyelvi termünkben. Fontosnak tartjuk a könyvtár folyamatos frissítését és bővítését. Különféle információ-hordozó újság, (pl.: Spatzenpost, Lux, Neue Zeitung), ismeretterjesztő anyag érkezik iskolánkba, amelyek használatát megtanítjuk a gyerekeknek, illetve anyagát beépítjük a tanítás-tanulás folyamatába.

A nemzetiségi nevelés-oktatás felépítése

Iskolánkban a német nemzetiségi nyelvoktatás 1-8. évfolyamig tart. Az első osztályba való beiratkozásnak nem előfeltétele a német nyelv előzetes ismerete. Beiratkozásakor a szülők írásban nyilatkoznak, hogy kérik, és elfogadják a német nemzetiségi nyelvoktatást, és ennek tudatában vállalják a magasabb heti óraszámokat. Iskolánkban nyelvoktató német nemzetiségi

bővített német nemzetiségi és kétnyelvű nemzetiségi oktatás folyik. A nemzetiségi német nyelv és irodalom és német népismeret (Volkskunde) tantárgyakat tanítási óra keretében az első évfolyamtól oktatjuk. Heti 5 órát biztosítunk a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására és 1 órát a német népismeret (Volkskunde) tantárgy tanítására. Ezek mellett a mindennapos testnevelés keretein belül megismerhetik az alsós diákok heti egy órában a német nemzetiségi táncgyománnyokat. Amennyiben a jogszabály erre lehetőséget ad, a nyelvórákat csoportbontásban szervezzük meg. A nemzetiségi nyelv tanításával, az irodalom és a német nemzetiségi népismeret témaköreinek elsajátításával hozzájárul a nemzetiségi oktatás céljainak megvalósításához. A német nemzetiségi nyelv tanítása gyakorlati nyelvi készségek kialakítására, a nemzetiség nyelve szóbeli és írásbeli megértésére, illetve művelt köznyelvi szintű használatára törekszik. Cél, hogy a tanulók biztonsággal mozogjanak a hétköznapi élet tanult kommunikációs helyzeteiben. Legyenek képesek a német nyelv használatával új kapcsolatokat kialakítani, tartsák tiszteletben más országok népeinek kultúráját.

Der Aufbau des Nationalitätenunterrichts - Der Aufbau der Nationalitätenerziehung

In unserer Schule dauert der Nationalitätenunterricht von dem ersten bis zum achten Jahrgang. Zur Einschulung ist es keine Vorbedingung der Vorkenntnisse der deutschen Sprache.

- Bei der Einschulung äußern sich die Eltern schriftlich darüber dass sie um den Nationalitätenunterricht bitten und ihn akzeptieren, und sie nehmen in dem Bewusstsein dieser Information die erhöhten wöchentlichen Stundenzahlen an.
- In unserer Schule finden normaler Nationalitäten Sprachunterricht und zweisprachige Nationalitätenunterricht statt.
- Die Schulfächer Deutsche Sprache und Literatur und Volkskunde unterrichten wir im Rahmen der Unterrichtsstunden von dem ersten Jahrgang.
- Wöchentlich 5 Stunden gewähren wir zum Unterricht der Deutschen Sprache und Literatur und 1 Stunde zum Unterricht der Volkskunde.
- Daneben können die Schüler in Unterstufe im Rahmen der tagtäglichen Sportstunde die ungarndeutschen Tanztraditionen wöchentlich in einer Stunde kennenlernen.
- Inwiefern die Rechtsvorschrift ermöglicht, organisieren wir die Sprachstunden in getrennten Gruppen.
- Mit dem Unterricht der Nationalitätensprache, mit dem Beherrschen der Themenbereiche der Literatur und nationalitäten Heimkunde tragen wir zu der Verwirklichung der Ziele des Nationalitätenunterrichtes bei.
- Der Unterricht der deutschen Nationalitätensprache strebt nach der Gestaltung der praktischen Sprachfertigkeiten, und nach dem mündlichen und schriftlichen Verstehen der Sprache der Nationalitäten, bzw. nach der Verwendung in der Umgangssprache.
- Das Ziel besteht darin, dass sich die Schüler sicherlich in den gelernten Situationen des Alltagslebens bewegen können.
- Sie sollen fähig sein, mit der Verwendung der deutschen Sprache neue Kontakte zu knüpfen, die Kultur der anderen Länder zu ehren.

Nemzetiségi nyelvoktató program

A tanulóink valamennyi általános tantárgyat magyarul tanulnak. A német nyelv és irodalmat a A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelvében megjelent nyelvoktató német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettanterve alapján kidolgozott helyi tantervünknek megfelelően oktatjuk. A nemzetiségi népismeret tantárgy nyelve a gyerekek német tudásszintjének megfelelően a nyolc évfolyam alatt fokozatosan vált át magyarról német nyelvre.

A német népismeret (Volkskunde) önálló tantárgyként a 2010/2011-es tanévtől, önálló értékeléssel került feldolgozásra.

Nemzetiségi kétnyelvű program

E program a nyelvismeret elmélyítésével és tanítási nyelvként való alkalmazásával járul hozzá a célok megvalósításához. Ez teszi lehetővé, hogy teret adjunk a nyelv valóságos szituációban való használatához, és biztosítja a kiegyensúlyozott kétnyelvű készség kialakulását.

A kétnyelvű oktatási formában a tanulók heti kötelező óraszámának 50%-át németül kell oktatni. A német órák heti órászáma 5 óra. A tanítás nyelve a magyar, illetve a német nyelv, s mindkettő tantárgyként is szerepel.

Programunk szerint a németül tanított - tanult tantárgyak:

1-4. évfolyam: német nyelv és irodalom, környezetismeret, ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés, (Volkskunde) német népismeret, technika,

5-8. évfolyam: német nyelv és irodalom, természetismeret, ének-zene, (Volkskunde) német népismeret, történelem, földrajz.

Nemzetiségi bővített nyelvoktató program

Intézményünkben 2022-2023-as tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre a fent nevezett nemzetiségi oktatási forma valamint ezzel egyidőben kivezetésre a kétnyelvű nemzetiségi nyelvoktatás. A bővített nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás célja a kétnyelvű nemzetiségi vagy az anyanyelvű oktatási formára való felkészítés. A nemzetiségi nyelv és irodalom tanulása, továbbá a nemzetiség nyelvén való tanulás egyidejűleg folyik, legalább három tantárgy nemzetiség nyelvén való tanulását kell lehetővé tenni, a nemzetiségi nyelv és irodalom, valamint a nemzetiségi nyelvű órák aránya a heti órakeret legalább harmincöt százalékát teszi ki. Intézményünkben alsó tagozaton a készségtárgyakat (vizuális kultúra, technika és tervezés, ének-zene), valamint - amennyiben lehetőség nyílik - környezetismeret tantárgyat oktatjuk német nyelven. Felső tagozaton a készségtárgyak mellett történelem, földrajz, természettudomány oktatása folyhat német nyelven.

A nemzetiségi és kétnyelvű oktatást segítő lehetőségek

Helyi intézmények, szervezetek

Virágzó kapcsolatot ápolunk a település intézményeivel és civil szervezetivel. Az óvoda nemzetiségi nevelési programja nagyban megtámogatja a hozzánk érkező kisiskolások német nyelvi környezetben való eligazodását. A katolikus egyház a tanév rendjébe illeszkedő misék mellett német nyelvű szentmisékkal, hagyományápoló barkácsolással segíti a pedagógusok nyelvoktató munkáját. A helyi nemzetiségi önkormányzat nyelvi versenyek lebonyolításához, az azokon való részvételhez anyagi, szakmai és erkölcsi támogatást biztosít. A települési önkormányzat munkánkat figyelemmel kíséri és lehetőségeihez mérten készséggel támogatja.

Az egyesületek és civil szervezetek is aktív segítséget nyújtanak hagyományörző programjaink megvalósításában. Célunk az is, hogy tanulóink az ő segítségével tevékeny, szülőfalujukat szerető, a közösségéhez ragaszkodó polgárokká váljanak.

Megyei és országos intézmények

Szoros munkakapcsolatot tartunk a megye német nemzetiségi általános iskoláival. Folyamatos a kommunikáció és az együttműködés a Nemzetiségi Pedagógiai Oktatási Központtal, valamint a pécsi székhelyű Ungarndisches Pedagogisches und Methodisches Zentrum-mal. A Magyarországi Német Iskolaegyletek Szövetsége is továbbképzések szervezésével gazdagítja iskolánk módszertani kultúráját. A Tatai Német Nemzetiségi Múzeummal kötött együttműködési megállapodásunk keretében folyamatos és aktív a programokon vagy azok szervezésében való részvételünk.

Anyaországi kapcsolataink

Iskolánk több éves kapcsolatot ápol a németországi Halle/Saale-ban található Huttenschulével, melynek keretein belül diákjaink két évente egy hetet tölthetnek el helyi tanulók családjainál élvezve az autentikus nyelvi környezet előnyeit. A német diákokat pedig mi is viszont fogadjuk és tartalmas programokat szervezünk számukra. Tarján község Németországban és Ausztriában található testvérvárosi kapcsolatait kiaknázva lehetőséget biztosítunk a gyerekek számára a táborozásra és nyelvvizsgálásra.

Tanulmányi versenyek

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola számtalan kiemelkedő eredménnyel, jó helyezéssel büszkélkedhet a nyelvi-, népiismereti- és szavalóversenyekkel kapcsolatban. Tanulóink megyei, régiós és országos szinten öregbítik intézményünk hírnevét. Rendszeres dobogós helyezettjeink állami elismerésben részesülnek, külföldi utazásokon vehetnek részt.

Nyelvvizsga

A 2018-19-es tanévtől kezdődően iskolánk DSD vizsgaközpontként működik, melynek keretén belül 8. osztályos tanulóinknak lehetőséget kínálunk arra, hogy iskolánkban tegyék le a Deutsches Sprachdiplom 1. nyelvvizsgát.

Szakkörök és projektek

Intézményünk minden évfolyamán nyelvi szakkörökkel támogatjuk meg a hatékony nyelvtanulást, egyben biztosítva a tehetséggondozást és a versenyekre való felkészülést. Az alsó és felső tagozaton nemzetiségi táncszakkör működik. A német nemzetiségi kiskórus különböző rendezvényeinket színesíti. A tanév rendjébe beépített nemzetiségi tartalmú projektjeinkben nagy lelkesedéssel vesznek részt tanulóink, melyekben őseink hagyományait, nemzetiségi múltunk és jelenünk eseményeit dolgozzuk fel.

Kiemelt feladatok a célok eléréséhez

Általános feladatok

- Az oktató-nevelő munka, a tanítás-tanulás folyamatának irányítása a kerettantervi követelmények, a nemzetiségi oktatás irányelveinek és az iskola pedagógiai programjának szem előtt tartásával.
- A motiváció, a sikerélmény, a változatos oktatási módszerek ösztönző hatásának érvényesítése.
- A kötelező tanítási órák maximális kihasználása.
- Hangsúlyt fektetni a tehetséggondozásra és felzárkóztatásra.
- A tanórán kívüli foglalkozások:
  - A tehetséggondozást, továbbtanulásra való felkészülést, az egészséges életmódra nevelést kell, hogy szolgálják.
  - Az iskolai ünnepek, műsorok, rendezvények színvonalas megtartását segítsék elő.
- Kiemelt helyet kap a német nyelv és nemzetiségi ismeretek közvetítése.
- Ezzel párhuzamosan hangsúlyos szerepe van a magyar nyelv pontos elsajátításának.
- Tovább kell erősítenünk a matematika és a természettudományos tárgyak oktatását, lehetőséget kell biztosítanunk a hospitálásokra a 4 – 5. osztályokban, a tananyag és követelményrendszer egyeztetésére.
  - felső tagozat és a középiskolák között: 7 – 8. osztályosoknak fejlesztő, előkészítő jellegű programok szervezése. (matematika, magyar, idegen nyelv)

A diákönkormányzat feladata

- Az iskolai hagyományok ápolása.
- A tanulók öntevékenységének, önállóságának, felelősségérzetének fejlesztése.
- A szabadidő hasznos eltöltésének segítése.

További feladatok

- az alapvető ismeretek elsajátítása
- a magas szintű oktatás
- a szilárd alpműveltség biztosítása
- a tanulók nyitott, sokoldalú képzése
- a viselkedéskultúra, a kommunikációs képességek javítása
- az önértékelés, önbecsülés pozitív irányítása
- a sokoldalú feladatmegoldó gondolkodási képesség kialakítása
- értelmes, kreatív és kritikus gondolkodás
- demokratikus közösségi magatartás fejlesztése
- a másokra való figyelés, a világ dolgai iránti érdeklődés

- az egészséges életmódra való törekvés
- a kudarcok számának csökkentése
- differenciálás, lehetőség biztosítása a képességek szerinti egyéni kibontakozásra
- az egész életen át tartó tanulási igény
- a széperzék iránti igényesség kialakítása
- a megfigyelőképesség, az információ-áramlatban való tájékozódás fejlesztése

Az iskolában folyó nevelő-oktatómunka eszköz- és eljárásrendszere

A nevelés eszközei, módszerei és a nevelési folyamat egymással összefüggő, egymást feltételező elemei, tényezői.

A nevelési módszerek közül azokat kell kiválasztani, amelyek a célokon, feladatokon túl igazodnak a tanulók

- életkori sajátosságaihoz
- értelmi fejlettségéhez
- képességeihez;

igazodnak a nevelők

- személyiségéhez
- pedagógiai kulturáltságához
- felkészültségéhez
- vezetői stílusához;

igazodnak a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

Eljárások, módszerek

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:

Az oktatás valamennyi módszere: meggyőzés, minta, példa, példakép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló.

A tevékenység megszervezésének módszerei:

Megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás.

A magatartásra ható módszerek:

helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, osztályozás, jutalmazás.

Jutalmazást alkalmazása

- Hosszabb ideig tartó példamutató magatartásért.
- Szorgalmas, folyamatos közösségi munkáért.
- Kiemelkedő teljesítményekért. (megyei, országos helyezések.)

A jutalmazás formái:

- Szóbeli dicséret
- Írásbeli dicséret
- Oklevél, kitüntetés
- Jutalom (könyv, játék, számítástechnikai eszköz, táborozás)

A dicséret iskolánkban alkalmazott módszerei

Szóbeli:

- osztályfőnöki órán
- iskolai összejöveteleken

Írásbeli:

- osztályfőnöki dicséret
- szaktanári dicséret
- igazgatói dicséret
- oklevél

Rendretasító módszerek

- Felszólítás
- Figyelmeztetés
- Büntetés

A büntetés iskolánkban alkalmazott formái

- Szóbeli figyelmeztetés. (Észrevétel, „kioktatás”, dorgálás, rendre utasítás, tiltás)
- Osztályfőnöki figyelmeztetés, intő.
- Igazgatói figyelmeztetés
- Nevelőtestület elé idézés.
- Szigorú megrovás.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Pedagógiai feladatainkat az alábbiakban határozzuk meg:

- A NAT-ban leírt egységes, alapvető tartalmak átadása,
- Valamint az ezekre épülő differenciálás.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink

- a különböző szintű adottságaikkal,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

Különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egységes és kulturált életmód iránti igényének kialakítására, fejlesztésére. Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magába, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel. A tananyag feldolgozása, az összefüggések feltárása megalapozza a tanulók:

- műveltségét

- világszemléletük, világképük formálódását
- társas kapcsolatát
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A pedagógiai program összeállításánál figyelembe vettük, hogy olyan követelményeket határozzunk meg, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk pedagógiai programja, nevelési, tanítási-tanulási folyamata adjon teret:

- A színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának.
- Fejlessze tanulóink önismeretét, együttműködési készségüket, eddze akaratukat.
- Járujjon hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik kialakításához.

Pedagógiai programunk figyelembe veszi, hogy az oktatás színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos más fóruma is.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

Az értelem kiművelése területén:

- megismerési vágy fejlesztése
- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása.

A segítő életmódra nevelés területén:

- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén:

- Az egészséges életmód ismérveinek megismertetése a tanulókkal.
- A tanulói önértékelés rendszeressé válása a nevelő munka során.

A szakmai képzés alapozása területén:

- Szabályhasználat képességeinek fejlesztése.
- Az iskolán kívüli fórumok egyre hatékonyabb kihasználása.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

1. A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;

2. Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;

3. A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a táplálkozás,
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
- a családi és kortárskapcsolatok,
- a környezet védelme,
- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
- a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják

1. A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:

- testnevelés órák;
- játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
- az iskolai sportkör foglalkozásai;
- tömegsport foglalkozások;
- úszásoktatás;

2. A Helyi tantervben szereplő, testnevelés órán, osztályfőnöki órákon, ember- és társadalomismeret tantárgyak tananyagaiban.

3. Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek:

- Osztályfőnöki órákon tíz kötelező egészségnevelési témát dolgozunk fel osztályonként, melynek során kiemelt fontosságú a testi egészség mellett a lelki egészség is.
- A lelki egészség fejlesztését szolgálják a személyiségtesztek értékelése utáni feladat meghatározások az osztályfőnöki tevékenység során (igény szerint külső szakember bevonása)

A testi egészségre nevelést erősíti az Iskolai Egészségnevelő Program témaköreinek feldolgozása az osztályfőnöki, természetismeret, biológia, technika és életvitel, etika órákon is. Ezek: dohányzás, alkohol és drog, szexualitás, AIDS.

- A lelki egészségre nevelést a program konfliktuskezelés témájának feldolgozása szolgálja; a feldolgozandó anyagnál természetesen figyelembe véve a gyerekek életkorát (önismeret, stressz-kezelés, döntéshozás, pozitív döntéshozás).

4. A testi nevelés és a gyógytestnevelés rendje:

- Az egészséges tanulókat testnevelés óráról - átmeneti időre is - csak az iskolaorvos mentheti fel szakorvosi vélemény alapján. A tanuló részt vesz a tanórán, de nem dolgozik.
- A tanulók egy részének egészségi állapota indokolhatja, hogy az iskolaorvos könnyített – vagy gyógytestnevelési foglalkozást írjon elő a számukra. A könnyített testnevelés során az érintett tanuló részt vesz ugyan az órarendi testnevelésórán, de bizonyos mozgásokat és gyakorlatokat – állapotától függően – nem kell végrehajtania.
- Az iskolaorvos – a szakorvosi vélemény figyelembe vételével – a tanulókat gyógytestnevelési foglalkozásokra utalhatja, ahol megjelenésük és aktív részvételük kötelező. Ezen foglalkozások finanszírozása a Komárom-Esztergom megyei Pedagógiai Szakszolgálat keretein belül valósul meg.
- Ezen felül az iskola biztosít minden 1-4. osztályos tanulónak heti egy óra gyógytestnevelést a mindennapos testnevelés (heti 5 óra) terhére. Évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

6. Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, fogorvos) segítségének igénybe vétele

- évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük).

7. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- Sportköri foglalkozásokat szervezünk tanulóinknak a törvényben előírtaknak megfelelően
- Támogatjuk és elősegítjük a sportegyesületekben végzett munkájukat.
- A kulturált táplálkozás követelményeinek megismertetése és gyakoroltatása az ebédlőben, a délutáni uzsonnázás során, szabadidős programok során.
- Osztályprogramok a szabad levegőn az évszakokhoz igazodva (séta, akadályverseny, hóemberépítés, kerékpározás, körjátékok, labdajátékok).
- Egészségnevelési feladataink megoldásában kiemelt jelentőségű a napközi otthon és a menza a helyes szokásrend kialakításában.

8. A gyermekek életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen jelentős a pedagógus, a pedagógusközösség életmódja.

- A pedagógusok személyes példamutatása nevelésünk felelőssége.
- Az iskola, mint szociális környezet is befolyásolja a gyerekek egészségi állapotát, ezért az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az egészségnevelésben.
- Az egészségnevelés együttműködést kíván az iskolán kívüli közösségekkel is. Alapvető a családokkal való együttműködés, a tudatos kezdeményezés.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

A család, az iskola, az iskolán kívüli közösségek a közösségi nevelés területei:

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei

A tanórák:

- szaktárgyi órák
- osztályfőnöki órák

tanórán kívüli foglalkozások:

- napközi, tanulószoba
- séta, kirándulás
- szakkörök

diákönkormányzati munka és szabadidős tevékenységek.

E területek mindegyike sajátos foglalkoztatási formát követel. Mások az egyes területek céljai, fejlesztési feladatai, de abban megegyeznek, hogy mindegyik tevékenyen hozzájárul:

- a tanulók közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakításához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Mivel az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, hanem közösen, egymást erősítve fejleszti a tanulók egyéni képességeit, ki kell emelnünk azokat a feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során. Nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal példaként állnak a diákok előtt.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos célokat, feladatokat a Szülők Közösségével és a diákönkormányzattal egyeztetve határoztuk meg.

Feladataink a közösségfejlesztéssel kapcsolatban

Törekvés arra, hogy minden tanuló:

- Ismerje meg a társas együttélés azon szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához nélkülözhetetlenek.
- Ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti és nemzetiségi kultúránk nagy múltú értékeit.
- Sajátítsa el azokat az ismereteket, tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek.
- Legyen nyitott és megértő a különböző szokások, kultúrák, vallás és a másság iránt.
- Váljon érzékeny a környezet állapota iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Legyen jellemző rá a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- Legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni.
- Tudjon társaival, és a felnőttekkel adott témáról anyanyelvén szabatosan kommunikálni.
- Ismerje meg a leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőket és ezek elkerülési módjait.
- Ismerje fel a káros függőségekhez vezető szokások kialakulását és ismerje annak elkerülési módjait.
- Tanuljon meg tanulni.
- Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítségére.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

A tananyag elsajátítása

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és a társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának, fejlesztésének segítésére,
- mélyítse el a nemzeti és nemzetiségi önismeretet, a hazaszeretetet,

- ösztönözzön a környezet hagyományainak feltárására, ápolására,
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezetkímélő magatartás meghatározó alapelv,
- ösztönözze a tanulókat abban, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményalkotás és kifejezés álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére,
- fejlessze a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,
- adjon átfogó képet a munka világáról,
- a változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzését. (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny)

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások kötetlenebb tevékenységi formái, a közösen átélt kirándulások, túrák, napközis szabadfoglalkozások érzelmmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladatai, hogy:

- Nevelje a tanulókat önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel biztosítsa a közösség fejlesztését, erősítse a közösséghez való tartozás érzését.
- Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalom, zene, képzőművészet) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- Alakítsanak ki a közösségre jellemző szabály és értékrendet. A felelősök rendszere segítse a közösségen belüli munkamegosztás szervezését.
- A séták és kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.
- Adjon lehetőséget az iskolán kívüli kulturális tevékenységek (színház, mozi, kiállítás) megtekintésére.

A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzat a tanulók önrányító közössége, melynek keretében a tanulók pedagógus irányítóval együtt intézik saját ügyeiket. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

Feladata:

- Olyan közös és konkrét célok kijelölése, amelyek összhangban vannak az egyéni érdekekkel.
- Hagyományokon alapuló közösségi tevékenységek fejlesztése.
- A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése.
- Esztétikai élményeket nyújtó tevékenységek szervezése.
- A közösség érdekeit szolgáló tevékenységek szervezése.
- Olyan közösség fejlesztése, mely büszke saját sikereire, s amely értékeli más közösségtől megkülönböztető tulajdonságait.
- A kötelességek és jogok érvényesítése a közösség életében.

- Indokolt esetben iskolagyűlés összehívása.

Hagyományaink

Iskolánk hagyományaihoz szorosan kötődnek ünnepeink, különböző rendezvényeink. Ezzel a hagyományápolás tudatosítását, a rendezvények méltó rangját kívánjuk diákjainkban kialakítani, erősíteni.

Az ünnepélyek szervezési rendje

Az ünnepélyek szervezési rendje az évek óta jól kialakult hagyományainkhoz híven a következő:

Augusztus - Szeptember:

- Ünnepélyes tanévnyitó
Felelős: Alsós munkaközösség

Szeptember:

- Őszi túra, akadályverseny
Felelős: Diákönkormányzat vezetője, a 8.osztályok osztályfőnökei
- Mikonya József nemzetiségi író – megemlékezés
Felelős: Nyelvi munkaközösség, 6.évfolyam
- Október 16. Ózon világnapja
Felelős: Természettudományi munkaközösség
- Szüreti felvonulás nemzetiségi ruhában

Október:

- Október 4.: Állatok világnapja
Felelős: Alsós munkaközösség
- Október 6.: Aradi vértanúk napja
Felelős: Társadalomtudományi munkaközösség
- Tökfesztivál
Felelős: Alsós munkaközösség
- Október 23.: '56-os forradalom és szabadságharc
Felelős: Társadalomtudományi munkaközösség

November:

- November 13. Magyar Nyelv Napja
Felelős: Társadalomtudományi munkaközösség
- November 27. Ne vásárolj semmit! világnap
Felelős: Természettudományi munkaközösség

December:

- Mikulás ünnepek, Mikulás-kupa
Felelős: osztályfőnökök és a 7. évfolyam, testnevelő tanárok
- Iskolai nemzetiségi karácsonyi műsor
Felelős: Nyelvi munkaközösség-vezető
- Madarak karácsonya
Felelős: Alsós munkaközösség

Január:

- *Január 19. Megemlékezés a magyarországi németek elhurcolásáról*
Felelős: Nyelvi munkaközösség, 8. évfolyam
- *Január 23. A Magyar Kultúra Napja*

Február:

- *Farsang*
Felelős: 8. évfolyam
- *A tarjáni Svábbbál kulturális műsor biztosítása*
- *Február 26. Megemlékezés a kommunista diktatúrák áldozatairól*
Felelős: Társadalomtudományi munkaközösség

Március:

- *Március 15. Megemlékezés iskolai ünnepség keretén belül*
Felelős: Társadalomtudományi munkaközösség
- *Március 22. Víz világnapja*
Felelős: Természettudományi munkaközösség

Április:

- *Hagyományok napja*
Felelős: Nyelvi munkaközösség
- *Április 11. Költészet napja*
Felelős: Társadalomtudományi munkaközösség
- *Április 22. Föld napja*
Felelős: Természettudományi munkaközösség
- *Április 24. Megemlékezés a Holocaust áldozatairól*
Felelős: Társadalomtudományi munkaközösség

Május:

- *Anyák napja*
Felelős: osztályfőnökök
- *Május 10. Madarak, fák napja*
Felelős: Természettudományi munkaközösség
- *Gyermeknap, sportnap*
Felelős: Diákönkormányzat vezetője

Június:

- *Június 4. Megbékélés Napja*
Felelős: Társadalomtudományi munkaközösség
- *Pedagógusnap: Ünnepi műsor*
Szervező: Szülői munkaközösség
- *Egészségnap*
Felelős: Természettudományi munkaközösség
- *Búcsúzás a nyolcadikosoktól: Ballagás*
Felelős: mindenkori 7. osztályosok
- *Tanévzáró ünnepély*
Felelős: igazgatóhelyettes, igazgató, énektanár

Hagyományos versenyek, vetélkedők szervezési rendje

A 2005-2006-os tanévtől megrendezzük a már hagyománnyá vált Megyei Német Nemzetiségi vetélkedőt, felső tagozatos diákok számára.

Iskolánk minden évben a tavaszi búcsúhoz kötődően vagy a tanév elején egy projektnapot vagy több héten át egy-egy órát felhasználva tart Hagyományok napja címmel.

Ezek témakörei évenként váltakozva:

- Parasztház és udvar
- A parasztház belső elrendezése
- Tarján története
- Nyelvoktatás múltja jelene
- Népviselet
- Népi ételek
- Népi játékok
- Életmód
- Ünnepek és hétköznapiak
- Irodalmi alkotások

Több programunkat közösen szervezzük a jelenlegi fenntartóval, a Tarjáni Német Önkormányzattal.

A gyermekközösségek művészeti, tudományos, technikai aktivitásának ösztönzésére, a tanulók képességének, tehetségének fejlesztésére az iskolai munkaközösségek, valamint a diákönkormányzat vetélkedőket, versenyeket szervezhet, illetve pályázatokat hirdethet, továbbá benevezhet a megyei-országos szervezet által meghirdetett versenyekre. A vetélkedőn, versenyeken, pályázatokon való részvétel önkéntes. Az éves munkatervben az iskolai vetélkedőket, pályázatokat a tanév elején meg kell tervezni. Ezek iskolai fordulót a tanítási órán kívül kell megszervezni. A továbbjutott tanulókat az igazgató a verseny idejére mentesítheti a tanítási órákon való részvétel alól. Az igazgató vagy a helyettese minden esetben köteles a jó helyezést elért tanulók szerepléséről és az őket felkészítő pedagógusok lelkiismeretes munkájáról az egész iskolai közösséget tájékoztatni.

Tanulmányi kirándulások, üzemlátogatások szervezésének rendje

A tanulmányi kirándulások, üzemlátogatások, kulturális intézmények látogatása az iskolai munkatervnek, az osztályfőnöki tanmenetnek, valamint a szaktanárok tanmenetének szerves része. A tervezés és szervezés annak figyelembevételével történjen, hogy a résztvevő tanulók ismereteiket élményszerű formában egészítsék ki, a vállalatok munkájába betekintést kapjanak a pályaválasztást segítve.

Felelőse mindenkor az osztályfőnök vagy a szaktanár. A délelőtti szervezésnél a részvétel az osztály minden tanulójának kötelező. Indokolt esetben csak az osztályfőnök adhat felmentést, de akkor a tanulónak tanórán kell kötelezően megjelenni.

Felső tagozaton legfeljebb 2 napos, alsó tagozaton 1 napos kirándulás szervezhető, melyek várható időpontját az éves munkatervben rögzítjük. Rendkívüli esetben ettől eltérő időpontot csak az igazgató engedélyezhet. Többnapos kirándulás csak tanítási szünetben, tanítás nélküli munkanapon, illetve a heti pihenőnapon szervezhető. Annyi kísérőt kell biztosítani, amennyi a zavartalan lebonyolításhoz feltétlenül szükséges.

A kísérő pedagógus felel a rendért, a tanulók testi épségéért. A kirándulásokra el kell vinni az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszereléseket. Kirándulásra, túrára az osztályfőnök tudtával, a szülők beleegyezésével szülő is viheti a tanulókat.

A kirándulásokon való részvétel önkéntes, azok költségeit a szülők viselik. A pénz összegyűjtéséről a szülői közösség gondoskodik.

Táborozások, üdülések, külföldi cserekapcsolatok rendje

Az iskola által szervezett táborokban jelentkezés alapján vehetnek részt a tanulók. A létszámkorlát miatt figyelembe vehető a tanuló tanulmányi munkája, magatartása, közösségépítő munkája.

A külföldi cserekapcsolatok elsősorban a nyelvtanulást szolgálják, de kiemelt szerepet kap más népek kultúrájának, szokásainak megismerése, barátságok kialakítása. Az egy-két hetes együttélés közben nagy hangsúlyt kap a tolerancia, az empátia, az együttműködési készség.

Elsődleges szempont, hogy mind a vendéggyerekek, mind a magyar gyerekek jó élményekkel gazdagodjanak és az iskolák közötti kapcsolat tovább fejlődjön. Ezért a csereprogramban résztvevő gyermek magatartásával, aktivitásával, pozitív hozzáállásával segítse elő e kapcsolat elmélyítését.

Iskolánk az 1970-es évek óta szoros kapcsolatban áll a németországi Halle városában lévő iskolával (KGS Huttenschule). 1990. óta testvérkapcsolat fűzi oktatási intézetünket a szintén németországbeli Staufenberg városában lévő iskolához (Volksschule Staufenberg, Volksschule Mainzlar, Volksschule Daubringen).

A szorgalmi időben az anyaországban végzett nyelvgyakorlat (a partneriskolában) a diák számára iskolai feladat. A költségekhez a szülők hozzájárulást fizetnek (az aktuális pályázati lehetőségek függvényében).

Ha a tanuló nem vesz részt a csereprogramban, akkor a párhuzamos osztály tanóráin köteles részt venni.

Mindkét város oktatási intézményével igen szoros szálak fűznek össze. Ez főként a német nyelv oktatásában jelent számunkra nagy előnyt. Minden évben csereüdülésen vesznek részt a diákok. A nyári táborozásokon, üdüléseken való részvétel önkéntes, azok költségeit a szülők viselik. A pénz összegyűjtéséről a szülői közösség gondoskodik.

1.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a neveléssel-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.

- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg

- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórai és tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás:

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, ünnepek stb.)
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

Az iskola képvisellete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló tovább haladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban/elektronikus naplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.

- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, havonta ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- A tanév elején összeállított munkaterv
- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló

- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanul
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statistikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicséretetek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicséretetek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicséretetek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a sajátos nevelési igényű;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók
- a kiemelten tehetséges tanulók egyéni fejlesztését.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Minden szülő és gyermek életének legfontosabb pillanata, amikor az iskolaérettséget elérő gyermek először lépi át az iskola küszöbét.

Előfordul, hogy ez a beilleszkedés nehézségekbe ütközik. Feladatunk minden beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermeknek és szüleiknek segítséget nyújtani ezek megoldásában. Ezt a problémát felismerve változtattuk meg az első osztályos beiratkozás rendszerét ill. az első két évfolyamon történő oktatás tartalmát.

Az első osztályos gyermekek kétnyelvű oktatásban részesülnek, a szülőnek csak negyedik osztály második félévében kell eldöntenie – a nevelőkkel együtt -, hogy kétnyelvű vagy nyelvoktató csoportban tanuljon-e tovább gyermeke az ötödik osztálytól. Így nem óvodás korban kell eldönteni a gyermekről, hogy melyik oktatási formában tanuljon.

További problémák megelőzéséhez, illetve feltárásához évente elvégzendő feladatunk:

- Szoros kapcsolattartás az óvodákkal.
- A leendő elsős tanítók látogatása az óvodákban. Amennyiben lehetőség van rá, bekapcsolódásuk közös foglalkozásokba.
- Nagycsoportos óvodások látogatása az iskolában. Leendő elsős tanítók tartanak foglalkozásokat, elősegítve a személyesebb ismerkedést.
- Szülők látogatása az iskolában. Ismerkedés a tanítókkal, a házirenddel.
- Szülői értekezlet a leendő első osztályos tanulók szüleinek.
- Óvónők látogatása az első osztályokban. Volt óvis gyermekeiket figyelhetik meg új, megváltozott környezetükben.

A tapasztaltak alapján a pedagógusok feladata

- Azoknak az okoknak a keresése, feltárása, amelyek a beilleszkedési, magatartási problémákhoz vezettek.
- Az óvodai légkörhöz hasonló, barátságos, esztétikus környezet kialakítása.
- Az életkornak megfelelő, játékoságot biztosító szemléltető eszközök alkalmazása.
- A tanítási órákon a játékoság, tevékenykedtetés biztosítása.
- A tanórákon kívüli tevékenységek megszervezésében az óvodai élményekhez hasonló játékoság biztosítása.
- Az adott közösség szabályainak tudatosítása, elfogadtatása.
- A tapasztalatok, megbeszélések alapján a tanulók megfigyelése:
  - tanítási órákon

- napközis foglalkozásokon
- egyéb élethelyzetekben (ebédlő, szakkörök)
- társas kapcsolatok kialakítása során.
- Mozgás- és figyelemzavaros diákok kiszűrése.
- Olyan értékelési rendszer kidolgozása, amely minden tanuló számára biztosítja, hogy sikerélményhez jusson.
- Folyamatos feladat ezeknek a tanulóknak a megfigyelése, kapcsolattartás a segítő intézményekkel. A fejlődés, a változás nyomon követése. Ezek alapján új stratégia kidolgozása.

A beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő diákok és tanáraik segítségére állnak

- Az iskola vezetői.
- Munkaközösség vezetők.
- Családlátogatások – szoros kapcsolattartás a szülőkkel.
- Nevelési Tanácsadó.
- Gyermekpszichológus.
- Szakirányú képzettséggel rendelkező fejlesztő pedagógus.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékletként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság, vagy a nevelési szaktanácsadó szakértő véleménye alapján, a szülő írásos kérelmére az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól. Felzárkóztatásukat a többiekhez egyéni foglalkozás keretében segíti elő.

Számukra amennyiben szükséges, hosszabb időt biztosítunk az írásbeli beszámolókra a javítóvizsgákon. Szükség esetén az írásbeli beszámoló, szóbeli beszámolóval, a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását engedélyezi.

A gyermeknek, tanulónak joga, hogy állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban részesüljön, s életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményeihez forduljon segítségért.

Intézményünk gyógypedagógus segítségét veszi igénybe ehhez a munkához.

A sajátos nevelési igényű tanulók pszichés fejlődés zavarokkal, ezen belül az iskolai teljesítmény specifikus fejlődési rendellenességeivel küzdenek.

F.81.0	meghatározott olvasási zavar (dyslexia)
F.81.1	írászavar (dysgraphia)
F.81.2	aritmetikai készségek zavara (dyscalculia)
F.81.3	iskolai készségek kevert zavara
F.81.9	az iskolai készségek fejlődési zavara

A felsorolt problémákkal rendelkező tanulók oktatása-nevelése helyi tantervünkre épül, számukra egyéni fejlesztési tervet állít össze a gyógypedagógus szakember. Azonos a tananyag

és részben azonos a követelményrendszer. A Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján egyes tanulókat felmentettünk az értékelés – vagy az értékelés bizonyos formái, például írásbeli számonkérés - alól, vagy szintén a szakemberek írásos javaslata alapján időszakosan egyéni fejlődésükhöz mért méltányos értékelést – a pozitívumok kiemelésével – alkalmazunk.

A tananyag jobb elsajátítása érdekében a sajátos nevelési igényű tanulók számára egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokat biztosítunk.

A fejlesztő foglalkozások célja a komplex képességfejlesztés és a tantárgyi segítség, redukáció.

A tanulási nehézségek összetevői

A tanulási kudarcok oka sokféle, és egyénenként eltérő. Intézményünkben is nőtt azon tanulók száma, akik a tanulásban lemaradnak, teljesítményük romlik és a tantervi minimum követelményeket is csak nehezen, vagy egyáltalán nem képesek teljesíteni.

A tanulást nehezítő körülmények

- Tanulási alkalmatlanság
  - A gyerek nem mutat általános visszamaradást a normálhoz viszonyítva (IQ)
  - nincs látási, hallási stb. zavara,
  - megfelelő kulturális, szociális környezetben él
  - de ennek ellenére teljesítmény-gyengülést mutat.
- Tanulási zavarok

A tanulási zavarok fő oka a tanulási képességeket meghatározó percepciós és perceptuo-motoros funkciók egyenetlen fejlődése, hiányos működése. A fennálló funkciózavarok, kiesések okozzák a teljesítményproblémát.

A tanulási zavarok lehetnek:

- Részképesség zavarok (beszéd, helyesírás, olvasás, írás, számolás és mozgás területén)
- Súlyosabb tünete lehet a dyslexia, dysgráfia, dyscalculia.
- Személyiségből fakadó nehézségek:
  - Magatartászavar
  - Figyelemzavar
  - Hiperaktivitás,
  - Érzelmi-akarati nevelés hiányosságai.
  - A kommunikációs készség alacsonyabb szintje,
  - Személyiségzavar,
  - Önismeret és önbizalom hiánya.
- Szociálisan hátrányos helyzet:
  - Ingerszegény otthoni környezet.
  - Motiváció hiánya
  - A kommunikációs készség alacsonyabb foka.

Célunk, hogy tanítványaink a nekik megfelelő módon fejleszthessék képességeiket, találják meg a fejlődésükhöz legcélravezetőbb tanulási módszereket.

Tudásuk, teljesítményük értékelése legyen folyamatos, reális, motiváló és egyénre szabott.

A sajátos nevelési igényű integrált tanulók nevelésének programja

I. szakasz: Felkészítő

- A tanuló felkészítése az integrálódásra (elbeszélgetés gyermekkel, szülővel)
- A leendő osztály előkészítése a sérült gyerekek fogadására. (próbaidőre és véglegesen)
- A szülői értekezleten a szülőkkel történő elfogadás és támogatás kérése.
- A gyermeket tanító pedagógusok felkészítése a megfelelő iskolatípusba. (hospitálás, konzultáció, rendszeres kapcsolattartás)
- A tantestület felkészítése a sajátos nevelési igényű gyermek fogadására.

II. szakasz: Integráció

- A tanuló integrációja során az osztályközösségben felmerülő pedagógiai és pszichológiai problémák megbeszélése a Pedagógiai Szakszolgálat pszichológusával.
- A gyógypedagógus folyamatos oktatást, nevelést segítő munkája a gyermekeknek és pedagógusoknak.
- A speciális iskolákkal, mint bázisiskolákkal történő rendszeres kapcsolattartás (nyílt napok, fogadónapok szervezése és konzultációs lehetőségek) révén biztosítani tudja a tanuló tanító pedagógusok kellő mértékű felkészítését.
- A nyári és téli integrációs táborban való részvételek lehetővé teszik a sajátos nevelési igényű gyermek esetleges hiányainak pótlását.
- A törvény által biztosított egyéni foglalkozások segítik a tanulók speciális igényeinek megfelelően a hiányok pótlását, az ismeretek elmélyítését.

III. szakasz: Továbbtanulás, önállóság

- A tanuló felkészítése a sajátos nevelési igényének megfelelő önálló életre (közlekedés, házimunka, ügyeinek intézése stb.)
- Felkészítés a továbbtanulásra, a középiskolára.
- Továbbtanulásának figyelemmel kísérése.

A testi-lelki egészség gondozása során a sajátos nevelési igényű gyermek ismerje a fizikai terhelhetőségét.

Szükséges a rendszeres orvosi ellenőrzés.

Számukra is fontos a rendszeres mozgás, testedzés. Ismerjék az egészséget károsító tényezőket, a helyes táplálkozást! Kerüljék a káros szenvedélyeket! A pedagógus részéről nagy türelemre, állandó korrigálásra van szükség a járási, testtartási hibák, túlmozgások, kommunikációs problémák megszüntetéséhez

Ahhoz, hogy a pedagógus a gyermek tanulását megfelelően irányítani tudja, ismernie kell a tanuló speciális szükségleteit, a gyermek tanulási szokásait.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

- Feltárjuk, megvizsgáljuk a kudarc hátterét, okait
- Szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálat (képeségvizsgálat) segítségét kérjük (Nevelési Tanácsadó).
- A fejlesztő pedagógus, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségét kérjük a nehézségek leküzdéséhez.
- A rászoruló tanulókkal iskolánk gyógypedagógusa és a Nevelési Tanácsadó szakemberei foglalkoznak.
- Biztosítjuk számára a felzárkóztató ill. fejlesztő foglalkozásokon való részvételt.
- A fejlesztő órákon résztvevőkkel fejlesztési terv alapján foglalkoznak a pedagógusok.
- A róla alkotott szakvélemény alapján a differenciálás lehetőségét kihasználva, az egyéni bánásmód elvének figyelembevételével fejlesztjük képességeit.

- Saját tempójában és képességeinek megfelelő sikeres tanulási módszereket alkalmazunk.
- Sikerélményhez juttatjuk.
- Egészséges önbizalom érzését alakítjuk ki benne.
- A helyi tanterveinkben kijelöljük azt a minimum követelményszintet, aminek teljesítését korrepetálással, felzárkóztatással biztosítjuk.
- Lehetővé tesszük a sikertelen teljesítmény javítását.
- A tanuló teljesítményét folyamatosan mérjük, értékeljük. Az értékelés módja leggyakrabban verbális legyen, a legkisebb pozitív fejlődést is dicsérik.
- A napközis és tanulószobai foglalkozásokon való részvételt ajánljuk.
- A kudarcok elkerülése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítanunk a tanár-diák kapcsolatra; a köztük lévő interakció folyamatos vizsgálata.
- Igénybe vesszük a szülők megértő és együttműködő tevékenységét.

A törvény által meghatározott egyéni fejlesztésre szolgáló órakeretet fejlesztésre, felzárkóztatásra és tehetséggondozásra fordítjuk.

A tanulást segítő tevékenységet más területtel is összekapcsoljuk.

Szorgalmazzuk számukra:

- a napközi és tanulószobai ellátást, az étkeztetést
- a felzárkóztató, egyéni fejlesztést, segítő foglalkozásokat
- a drog és bűnmegelőzési programokat
- a szabadidő hasznos eltöltéséhez a szakköri és a sportfoglalkozásokat
- a mentálhigiénés programokat
- a pálya- és iskolaválasztást
- az önismereti csoportok létrehozását.

Az iskola minden pedagógusának kötelessége a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók segítése és fejlesztése.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelésének módja

- A tanulói teljesítmény értékelése a Pedagógiai programban meghatározott módon történik.
- A tanulót a szakértői és rehabilitációs vagy Nevelési Tanácsadó szakértői véleménye alapján (szülői kérésre) az igazgató mentesíti az egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése és minősítése alól, illetve a szakvélemény alapján könnyítések adhatók.
- A tanuló teljesítményét folyamatosan mérjük, értékeljük. Az értékelés leggyakrabban verbális.
- A tanuló magasabb évfolyamba történő továbbhaladásáról a nevelőtestület dönt.
- Figyelemmel kísérjük a Nevelési Tanácsadóban újból végzett kontrollvizsgálatukat.
- Különös gonddal segítjük iskola- és pályaválasztásukat.
- Biztosítjuk a tanulóknak a számonkéréskor a speciális eszközök igénybevételét.
- Hosszabb felkészülési időt adunk.
- Írásbeli beszámoltatás helyett szóbeli és fordítva, aszerint, hogy mely eljárás segíti legjobban a teljesítmény sikerét.
- Esetenként a kétszemélyes tanár-diák kapcsolat megteremtése.
- A részképtesség zavara miatt egyes tantárgyak alól felmentett tanulóknál szöveges értékelést adunk szülő és gyerek felé.
- A témazáró dolgozatoknál differenciált, egyénre szabott feladatok összeállításával segítünk a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknak.

- Az írásbeli munka során az optimum és minimum követelmény legyen a feladatban, mert a teljesítmény sikerét ezzel biztosíthatjuk.

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A bemeneti képességmérés iskolánkban alkalmazott területei

- Tanév eleji mérések, azok elemzése.
- Diagnosztizáló mérések. A kapott eredmények elemzése, további fejlesztési területek meghatározása.
- Gyógypedagógussal folytatott konzultációk
- Óvónők, szülők, középiskolák jelzései.

A mérések eredményeinek kiértékelése után lehet minden tanulóra egyéni fejlesztési tervet készíteni, a gyermek érdeklődési területére, képességeire

Tanulási kudarcnak azok a tanulók lehetnek kitéve, akiket bizonyos tényezők gátolnak egyéni képességeiknek megfelelő kibontakoztatásában, adottságaikhoz mért fejlődésükben.

Célunk és feladatunk ezeknek a gátló tényezőknek mielőbbi felismerése, feltárása, majd egyéni segítség nyújtása a tanulóknak, szülőknek, pedagógusoknak ezen gátló tényezők megszüntetésére, illetve hatásuk csökkentésére.

A tanulási kudarc okai

- szociális hátrány
  - családi mikrokörnyezet
  - családi házon kívüli környezet (pl. lakóközvet)
  - iskolai környezet
- lelki-, pszichikai-, testi sérülés, érzékszervi zavar (magatartás- és figyelemzavar, dyslexia, dysgraphia, dyscalculia...)

A gátló tényezők feltárásának lehetőségei

- óvónők, szülők, védőnő, orvos jelzései
- családlátogatások
- bemeneti mérések elemzése
- óralátogatások (iskolavezetés, munkaközösségek vezetői, csoportok)
- a gyermekek beilleszkedésének, magatartásának, tanulási szokásainak megfigyelése (tanítási órákon, tanórán kívüli tevékenységek során)
- a közösségi szokások elfogadása, betartása

Törekedni kell arra, hogy minél előbb kiszűrjük a tanulási kudarcnak kitett tanulókat.

A pedagógust segítő „intézmény – háló”:

- iskolavezetés
- gyermekvédelmi felelős
- szakirányú képzettséggel rendelkező pedagógus
- Nevelési Tanácsadó
- gyermekpszichológus

Feladatok:

- Amennyiben szükséges, a gyermek áthelyezése a neki megfelelő, fejlődését biztosító oktatási intézménybe.
- A segítő intézményekkel közösen egyéni fejlesztési program kidolgozása.

- Differenciált tanítási órák szervezése, fokozott figyelem az egyénre szabott feladatok kiosztásánál, segítség azok megoldásában.
- Barátságos, biztonságot sugárzó, esztétikus környezet kialakítása.
- Külön, egyéni, speciális foglalkozás, fejlesztés a fejlesztő pedagógus közreműködésével.
- Foglalkozások a Nevelési Tanácsadóban, gyermekpszichológussal. Állandó kapcsolattartás, visszacsatolás az ott dolgozó szakemberekkel.
- Folyamatos mérések, megfigyelések, tapasztalatok megbeszélése, fejlődési ütem elemzése, ennek megfelelően újabb fejlesztési terv kidolgozása.
- Fontos, hogy kollégáink megfelelő képzésben részesüljenek ahhoz, hogy képesek legyenek időben felismerni a tanulási kudarcok okait. Tisztában legyenek azzal, hogy mely esetben hová forduljanak megfelelő segítségért. Helyi továbbképzéseken, munkaközösségi megbeszéléseken is igyekszünk tájékoztatást adni különböző okok tüneteiről (pl. dysgraphia), a fejlesztés lehetőségeiről.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Tehetségesnek tekinthetjük azokat a tanulókat, akik valamilyen tantárgyból a korosztályukhoz képest kiemelkedően teljesítenek. Képességeik valamilyen területen megelőzik fejlettségükben társaikat.

A gyermekek eltérő képességekkel érkeznek az iskolákba. Minden pedagógus legfontosabb feladata, hogy ezeket a képességeket feltárja, s ennek alapján biztosítja a diákok egyénre szabott fejlesztését.

Feladatok a tehetséges tanulók fejlesztése, a képességek kibontakoztatása terén:

- Képességek mérése.
- Fejlesztési terv kidolgozása.
- Folyamatos, egyénre szabott fejlesztés.
- Eredményesség mérése.
- Újabb fejlesztési terv kidolgozása.

Az egyéni fejlesztés területei

- A több évtizedes nemzetiségi nyelvoktatás mellett 1987 óta kétnyelvű oktatás is folyik intézményünkben. Az emelt óraszámú német nyelvű oktatás során diákjaink nagy része biztos alapokra tesz szert.
- Megismerik népcsoportunk múltját, a német nyelvterületen élő népek kultúráját, szokásait, felső tagozaton lehetőség nyílik németországi cserekapcsolatra. Ez igen jó alkalom a nyelvgyakorlásra és egyben a személyiségfejlesztésre is.
- A legaktívabb tanulók számos versenyen, megmérettetésen vehetnek részt, előzetes tanári felkészítés alapján.
- A számítástechnika oktatása során igyekszünk megismertetni tanulóinkat azokkal a módszerekkel, amelyek az információk sokoldalú megszerzését, önálló feldolgozását teszik lehetővé.
- Differenciált tanítási órák szervezése; csoportbontás; egyéni, eltérő feladattípusok kijelölésével.
- Tanulócsoportokon belül szervezett játékos vetélkedők, versenyek.
- Évfolyamok között szervezett iskolai szintű versenyek.
- Megyei, országos versenyek.
- Levelezős feladatmegoldó versenyek.

- Képességfejlesztő munkafüzetek, könyvek, számítógépes programok ajánlása diákoknak és szülőknek. Alkalmazásuk tanítási órákon.
- Egyéni felkészítés, foglalkozás, fejlesztés - tanítási órákon kívül.
- Tantárgyi szakkörök, tehetséggondozó foglalkozások.
- Az elért eredmények iskolai szintű értékelése, ismertetése további ösztönzést nyújt a tanulóknak képességeik kibontakoztatására.

A fejlesztés eredményességét tanév végén kimeneti méréssel is ellenőrizzük. Ezek értékelése után tudunk újabb fejlesztési tervet kidolgozni, lehetőséget adni gyerekeink számára.

Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskolánkban folyó gyermekvédelmi munka célja és feladata:

A gyermekek személyiségének fejlesztése

- Szociális hátrányok leküzdése.
- A veszélyeztettség kialakulásának megelőzése – prevenció.
- Amennyiben létrejött a veszélyeztettség, annak megfelelő kezelése.
- Mindezekhez elengedhetetlen feltétel a szülők, az iskola dolgozóinak és a gyermekvédelemmel foglalkozó szervezetek együttműködése.
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Orvosi, védőnői hálózat.

Feladataink és tevékenységeink éves szinten

- A hátrányos és veszélyeztetett tanulók körének feltérképezése a tanév elején az osztályfőnökök segítségével.
- A problémák leküzdésére feladatterv készítése és végrehajtása.
- Mulasztások figyelemmel kísérése, hiányzások ellenőrzése folyamatosan.
- Szükséges segítség megadása (felzárkóztatás egyénileg).
- Intézkedések megtétele.
- Az igazolatlanul mulasztó tanulók esetében
  - Beszélgetés a tanulóval, a szülőkkel ennek okairól.
  - Felszólítás rendszeres iskolába járásra.
  - A szülő feljelentése a jegyző felé a közoktatási törvény megszegése miatt.
- A végrehajtás eredményességének értékelése, további feladatok meghatározása.
- Napközis, tanulószobai foglalkozásokon való részvételre ösztönzés.
- Drog és bűnmegelőzési előadások. (ANTSZ, Rendőrségi - program, iskolaorvos, védőnő)
- Pályaválasztás segítése. (üzemlátogatások, kiállítások)
- Anyagi támogatás. (tankönyvtámogatás, pályázatok)

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk minden hátrányos helyzetű, de különösen a szociális hátrányban lévő tanulókat segíteni képességeik kibontakozásában. Mindezek feltárásához évente szükségesnek tartjuk

- A szociális hátránnyal küzdő tanulók feltérképezését.
  - A problémák feltárását, azaz a kiindulási állapot feltérképezését.
- Elemoznünk kell azokat a tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához. Ilyen tényezők például:
- **Családi mikrokörnyezet**
    - Túlságosan alacsony egy főre eső jövedelem.
    - Kulturális helyzet. (a szülők alacsony iskolázottsága, művelődés lebecsülése)
    - Csonka családban élők, munkanélküli szülők gyermekei.
  - **Családi házon kívüli környezet**
    - Az utca, lakókörzet negatív hatásai.
    - Kapcsolat kifogásolható magatartású emberekkel. (felnőtt, gyerek)
  - **Iskolai környezetben**
    - Intézményünk tárgyi, személyi ellátottsága
    - Tanár – diák viszony
    - Tartós betegség

A szociális hátrányok enyhítését a következő tevékenységi formák szolgálják intézményünkben

- Felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok
- Drog- és bűnmegelőzési programok. (Rendőrségi program, tájékoztató előadások)
- Mentálhigiénés programok. (vetélkedők, előadások)
- Pályaorientációs tevékenység.
- Táborozások, kirándulások, filmklub, táncház
- Felvilágosító munka a szülők részére a szociális juttatások lehetőségeiről. (szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson)
- Motiválás napközis, illetve tanulószobai foglalkozásokon való részvételre.
- Folyamatos kapcsolattartás a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal.
- Tankönyvtámogatás.
- Táborozási, kirándulási hozzájárulások.
- Pályázatok lehetőségeinek kihasználása, ösztöndíjra segítő tevékenység.

1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

- A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.
- A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
- A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
- sportélet;

- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben

- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
- Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

1.8 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskola közösségeinek együttműködése

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése:

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- az igazgatóság ülései,
- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések, stb.

Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.

Az iskolavezetés az aktuális feladatokról a tanári szoba helyiségében elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon, e-mailen keresztül értesíti a nevelőket.

Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,

- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetőségével, illetve szülői munkaközösséggel.

Szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:

- a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
- iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
- iskolán kívüli továbbképzések,
- a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.

A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A Szülők Közössége (SZK) és az iskola közösségeinek együttműködése

A SZK az iskola közösségeivel tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.

A SZK munkaközösség tagjai rendszeres időközönként – évente legalább 2 alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviseltek a SZK tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait a SZK felé továbbítani.

A SZK ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt: az iskola igazgatója, az iskolavezetés tagjai és a meghívottak.

Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább 2 alkalommal – köteles tájékoztatni az Szülők Közösségét.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik,

tisztségviselők útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőéhez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

c) Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

d) Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

e) Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

f) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulóknak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskolavezetésnek állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Tarjáni Német Nemzetiségi Önkormányzat Tarján Rákóczi út 39., mint fenntartó
  - A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal:
  - Tarján Község Önkormányzata, Tarján, Rákóczi út 39.
  - A kistérségi oktatási intézmények vezetőivel
  - Német Nemzetiségi Óvoda, Tarján Rákóczi út 15.
  - A területileg illetékes nevelési tanácsadóval, a területileg illetékes tanulási képességet vizsgáló bizottsággal
  - Intézményi Tanáccsal
  - a környékbeli nemzetiségi önkormányzat fenntartásával működő iskolák igazgatóival
- A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az iskolát támogató Iskolaszék a Gyermekekért Alapítvány kuratóriumával.
- Az alábbi közművelődési intézményekkel:
- Művelődési Ház, Tájház Tarján
- Az alábbi egyesületekkel:
  - Német Nemzetiségi Egyesület
  - Zenei Egyesület
  - Barát kör Tarján
  - Sport Egyesület Tarján

- Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel:
Római Katolikus Egyház, Tarján,
Református közösség Tarján
Hit Gyülekezete

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

3. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a Körzeti Gyermekorvosi Rendelőintézet és Fogorvosi Rendelő, Tarján. illetékes egészségügyi dolgozóival, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

4. A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálatokkal.

5. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató, illetve az igazgatóhelyettes a felelős.

6. A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a területi szakmai munkaközösségek munkájába:

- felsős munkaközösség,
- alsós munkaközösség.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a következő tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, földrajz, fizika, kémia, biológia, informatika, német nyelv és irodalom vagy angol tantárgyakból, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- vendégtanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló, 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján a szülő által kért és az Oktatási Hivatal által jóváhagyott tantárgyakból.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyek tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a mindenkori tantervek tartalmazzák, melyek a pedagógiai program mellékletét képezik.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló a 2-8. évfolyamon az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az iskola tantervében meghatározott „a továbbhaladás feltételei” című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tovább haladáshoz.

Ha a tanuló a 2. - 8. tanév végén „elégtelen” osztályzatot szerez, a nevelőtestület döntésétől függően a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgára, vagy osztályismétlésre kötelezi.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a osztályozó vizsgát tegyen,
- tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott
- egyéni tanrend szerint haladó tanuló volt.

Az intézménybe történő beiratkozás szabályai

a) Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

b) Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

c) Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

d) A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a tanuló lakcímkártyáját
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

e) Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

f) Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

g) Az iskolába beadott felvételi kérelmeket meghatározott sorrendben teljesítjük.

h) Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell döntenie. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a Házirend tartalmazza.

i) Iskolánkba tanév közben érkező új tanulók számára - szükség esetén-, az ismeretelsajátításhoz, alkalmazkodáshoz több időt, egyéni differenciálást nyújtanak pedagógusaink.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;

- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés

2. Az intézmény helyi tanterve

A nemzetiségi nevelés-oktatás - a magyarországi köznevelési rendszer részeként - megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és hagyományteremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

A nemzetiségi nevelés-oktatást folytató intézményekben fontos, hogy a tanuló számára nyilvánvalóvá váljon a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a reális nemzetkép és nemzetiségkép. Fontos az is, hogy a tanuló felismerje az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerje a jelenség háttérét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

2.1. Választott kerettantervek, a helyi tanterv felépítésének szempontjai

Választott kerettantervek

Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó helyi tantervet használ. A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:

Alsó tagozaton:

- Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára

Felső tagozaton:

- Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

2.1.1. Törvényi háttér

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- Az emberi erőforrások miniszterének 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Az Oktatási Hivatal honlapján megjelent Irányelvek a nemzetiségi oktatáshoz

2.1.2. Helyi tantervünk felülvizsgálata, a kerettantervekhez való hozzáigazítása során a következő feladataink voltak

- A kormányrendeletek, a módosított köznevelési törvény alapos tanulmányozása. Ehhez kollégáink segítséget írásos anyagok, tantestületi értekezletek és továbbképzések alkalmával kaptak.
- Az általános iskola kerettantervének megismerése, valamint helyi tantervünk felülvizsgálata ez alapján.
- A nemzetiségi oktatás irányelveinek követése
- Helyi tantervünk elkészítése az előírások betartásával.

2.1.3. A helyi tanterv készítése során figyelembe vett legfontosabb szempontok

- Az iskolai nevelés-oktatás egységes pedagógiai folyamat, amelyben a NAT műveltségi területenként határozza meg az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát.
- A fejlesztési feladatok, tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.
- Az alsó tagozat első két évében a tartalmi szabályozás lehetővé teszi, ösztönzi az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését. Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán erőteljesebbé – a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá – válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A NAT feladataiból, céljaiból következő motiválás és a tanulásszervezés folyamata a NAT fejlesztési feladataiban is kifejeződésként elvárásokra összpontosít.
- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A helyi tantervekkel szemben támasztott követelmények

- Nyitott és alkalmazható alapismeret.
- A tanulók önálló ismeretszerzésre való képességének fejlesztése.
- Színvonalas alpműveltség, nyitottság.
- Egymás tisztelete és mások értékeinek megbecsülése.
- Hagyományok fontosságának felismertetése, azok ápolása
- A haza iránti elkötelezettség, társadalmi érdeklődés, aktivitás.
- Pozitív tanár diák kapcsolatok, tantárgyi kötődés.
- Megfigyelés centrikus gondolkodás.
- A memorizálás, az ismeretek felidézésének képessége, az emlékezet fejlesztése.
- A komplex látásmód kialakítása.
- Fokozott beszéltetéssel a helyes kommunikáció, előadásmód fejlesztése.
- Összehasonlítási, ok – okozati, viszonyítási és bizonyítási vágy, cáfolási képesség kialakítása.
- Csoportosítási, rendszerezési képesség.
- A kiemelés, az általánosítás, az indoklás, az ítéletalkotás és következtetés képessége.
- A kreativitás.

- Az együttes tevékenységrendszer.
- Az egyéni képességek kibontakoztatása differenciált feladatok, programok megoldásával.
- Az iskolai értékrend és normák megismerése, elsajátítása, megtartása.

A NAT az Európai Unió által ajánlott és a haza sajátosságokat figyelembe véve határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, melyek a következők

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

a helyi tantervben fontos szerepet töltenek be az alábbi módszerek:

- az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés
- az egyénre szabott tanulási lehetőségek térnyerése,
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- a teamtanítás olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása iránti igény.

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza

Alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezetét, a természetet, a társas kapcsolatokat, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermekjáték és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki. Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat,

szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érést. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréstől, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Felső tagozat, 5–8. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést. Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje eleinte konvencionális, rendre és fegyelemre törekszik, belátja, hogy teljesíteni kell az elvállalt kötelességeket. A szabályokat be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek

konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben részt vesz szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tud sorolni néhány, lakókörnyezetére jellemző sajátosságot, megismeri a hungarikum fogalmát. Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és nemzetiségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiség, nemzetiség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megfelelő szókinccsel rendelkezik érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tud nevezni. Megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről,

ismeri a művi terhelemégszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismeri a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéné ápolásának módjait, majd megtanulja tudatosan ápolni személyes higiénéjét. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttélésről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóban kifejlődnek a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékennyé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

Pályaorientáció

A tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karrier cél elérésének összefüggéseit.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az

egy- országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább tisztában van a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvtanilag szabatosan indokolni. A tanuló megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti

Kulcskompetenciák

Helyi tantervünkben kiemelt szerepet kapnak a NAT-ban kiemelt kompetenciák és azok fejlesztése.

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérben a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési területet említhetők, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A tanulás kompetenciái

A tanuló a korosztályának megfelelő szinten képes önállóan írni, olvasni, számolni. A tanulás iránti attitűdje pozitív. Egyre gyakorlottabb figyelme összpontosításában. Tanári segítséggel képes saját tanulását megszervezni, segítséggel képes csoportmunkában aktívan részt venni, a sok pozitív visszajelzés hatására ezt egyre magabiztosabban teszi. Segítséggel felismeri szükségleteit, gyakorlatot szerez teljesítményének és képességeinek reális értékelésében.

Képes kisebb segítséggel vagy anélkül házi feladatai elvégzésére.

Kialakul a tanuló érdeklődése a szűkebb környezet jelenségeinek, folyamatainak megismerése iránt. Képesse válik a természeti világ alapvető jelenségeinek felismerésére, egyszerű törvényszerűségek meglátására. Képes arra, hogy egyszerű megfigyeléseket, kísérleteket végezzen el pontos utasítások alapján. Tud egyszerű technikai eszközöket megfelelő módon használni. Konkrét példákban felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatását, a káros következményeket. Felismeri a közvetlen környezet védelmének fontosságát, és törekszik a helyes magatartásminták követésére.

A kommunikációs kompetenciák

A tanuló törekszik a mások számára érthető és kifejező beszédre. Figyelemmel tud követni szóbeli történetmondást, magyarázatot. Fel tudja idézni, el tudja mondani mindennapi élményeit, olvasmányainak tartalmát. Részt vesz a beszélgetésben és vitában, meg tud fogalmazni saját véleményét. Egyéni sajátosságainak megfelelően képes szövegek értő olvasására, illetve fokozatosan kialakul a kézírása. Megismeri és alkalmazza az anyaggyűjtés és elrendezés szabályainak alapjait. Ismer és alkalmaz néhány alapvető helyesírási szabályt. Képes a korosztályának szóló irodalmi és ismeretterjesztő művek megértésére és értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanulóban felébred a nyelvek és a nyelvtanulás iránti érdeklődés. Felfedezi, hogy más országokban más szokások vannak, más nyelvet beszélnek az emberek, ez a felfedezés nyitottabbá teszi más kultúrák befogadására. Egyszerű idegen nyelvi szóbeli kommunikációval próbálkozik. Idegen nyelvi tevékenységei a korosztályának megfelelő dalokhoz, versekhez, mondókákhoz és jelenetekhez kötődnek.

A digitális kompetenciák

Kialakul és fejlődik a tanulóban az IKT-eszközök használata iránti érdeklődés. Képesse válik az IKT-eszközök irányított használatára (pl. képek, információk keresése, rövid szöveg létrehozása, továbbítása).

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló képes érzékelni a tárgyak egymáshoz viszonyított helyzetét, méretét, képes a térben és a síkban tájékozódni. Gyakorlati tapasztalatait felhasználva felfedezi a mennyiségek közötti kapcsolatokat, képes ezen tapasztalatok megfogalmazására. El tud végezni egyszerű méréseket, az eredményeket a tanult mértékegységekkel le tudja írni. Képes a megtanult matematikai algoritmusok felidézésére és használatára gyakorlati tevékenységek során. Tud fejben számolni 100-as számkörben. El tudja dönteni egyszerű állítások igazságértékét, felismer egyszerű logikai kapcsolatokat.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Kialakul a tanulóban a társakkal történő közös feladatmegoldás képessége, tud irányítással együttműködni velük. Nyitott társai megismerésére, igyekszik megérteni őket. Elfogadja a közösségben való normaalapú viselkedés szabályait. Megjelenik az egyre táguló környezet megismerése iránti igénye, amely hozzájárul a szülőföldhöz, a hazához való kötődés kialakulásához.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanulóknak fejlődik az emocionális érzékenysége. Képes versek, mesék befogadását, elmondását segítő, a ritmusérzékenységet és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmikus és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra. Tanári segítséggel képes csoportos improvizációval kapcsolatos élmények szóbeli megfogalmazására, történetek, versek, átélt, elképzelt vagy hallott események zenei, vizuális vagy dramatikus megjelenítésére.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló motivált a kitűzött célok elérésében, vállalja az ezeket elősegítő feladatokat (pl. háziállatok, növények ápolása). Felismeri és megérti, hogy a feladatok megoldásához többféle út is vezethet, egyszerű élethelyzetekben képes ezeket segítséggel megtervezni. Megérti, hogy felelős a vállalt feladatok teljesítéséért, belátja mulasztásai közvetlen következményeit, képes előre látni cselekedetei egyes kockázatait.

Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást. Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak.

A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket. A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására. A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet

készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.

Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékosági területre vonatkozóan A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

2.2. Tantárgyi rendszer, kötelező, nem kötelező foglalkozások

Tantárgy- és tanóraszervezetünk kialakítása során ügyeltünk arra, hogy helyi tantervünk évfolyamonként tartalmazza a kerettanterv által előírtakat:

Kötelező tantárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Német nyelv és irodalom/Deutsche Sprache und Literatur
- Matematika
- Etika/Erkölcstan/Hit- és erkölcstan
- Környezetismeret/Természettudomány/Umweltkunde/Naturkunde
- Kémia
- Fizika
- Biológia
- Földrajz/Geographie
- Ének-zene/Musik
- Vizuális kultúra/Vizuelle Kultur
- Technika és tervezés/Technika, életvitel és gyakorlat/Werken
- Testnevelés/Testnevelés és sport
- Német népismeret/Volkskunde der deutschen Minderheit
- Angol nyelv
- Digitális kultúra/Informatika
- Hon- és népismeret – integrált formában

Szabadon választható tantárgyak:

- Osztályfőnöki óra

Intézményünkben az alsó tagozaton minden tanuló a kétnyelvű nemzetiségi oktatásban részesül. A nemzetiségi nyelv oktatása itt csoportbontásban valósul meg, amennyiben az osztálylétszám ezt szükségessé teszi. A negyedik évfolyam végén (májusban) a szülő nyilatkozik, hogy gyermeke mely oktatási formát választja az 5. évfolyamtól kezdődően. Felső tagozaton a nemzetiség nyelvén oktatott tantárgyak tanulói évfolyamszinten kerülnek csoportokba sorolva. Így alakul ki a kétnyelvű (k) és a nyelvoktató (ny) csoport.

Óratervi háló elkészítése

Források a nevelő-oktató munka óraszámaihoz:

Nkt 27 § (4)-(13), 6. melléklete;

- Kötelező tanórai foglalkozások maximuma évfolyamonként
- Sajátos nevelési igényű tanulók részére biztosított óratöbblet.
- Egyéni foglalkozásokra: tehetséggondozásra, felzárkóztatásra felhasználható órakeret.
- Napközis és tanulószobai foglalkozásokra rendelkezésre álló órakeret.
- A mindennapos testnevelés megszervezéséhez szükséges órakeret

Kormányrendelet szabályozza (NAT II.2.1.1. táblázat)

- Az emelt szintű oktatás időkereteit egyes tantárgyakra vonatkozóan
- A tanuló napi és heti kötelező és szabadon választott maximális óraszámát.
- Nem kötelező, választható órák évfolyamonként.
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve
- Német nemzetiségi nevelés-oktatás

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																				
Intézményi óratervi háló (normál méret a nemzetiségi irányelvek javasolt óraszámai, a tagokon szedett az intézmény óratervi számai)																				
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.			6.			7.			8.		
	k	ny	k	ny	k	ny	k	ny	k	ny	k	ny	k	ny	k	ny	k	ny		
Magyar nyelv és irodalom	6	6	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	4	4
Német nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3	3	3
Történelem									2	2,5	2	2	2,5	2	2	2,5	2	2	2,5	2
Állampolgári ismeretek																		1	1	
Német népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret					1	1	1	1												
Természettudomány									2	2,5	2	2	2,5	2						
Kémia															1	1	2	2		
Fizika															1	1	2	2		
Biológia															2	2	1	1		
Földrajz															2	2,5	2	1	1,5	1
Első élő idegen nyelv							2	0	2	1	1	1	3	1	3	1	3	1		
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						
Dráma és színház																				
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1							
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapszám	22	22	22	22	23	23	23	23	27	27	27	26	26	28	28	28	28	28	28	28
Szabadon tervezhető óra		2		2		1		0		0		0		0		0		0		0
Összes tervezett óraszám	25	25	25	25	26	26	28	26	31	31	30	30	31	30	33	33	32	33	33	32
Maximális órakeret NAT szerint	24	24	24	24	25	25	28	26	28	28	28	28	28	30	30	30	30	30	30	30
Lehetséges nemzetiségi órakeret	27	27	27	27	28	28	28	28	31	31	30	31	31	33	33	33	33	33	33	33

A hon- és népismeret tantárgy kerettantervi tartalma a 6. évfolyamon integrált formában és projektnapok keretében kerül elsajátításra.

Projektnapok keretében kerülnek feldolgozásra az ünnepkörökhöz és az emberi élet jeles napjaihoz kapcsolódó hagyományok (9 óra)

Hon- és népismeret tantárgyi integrációja a következő beosztás alapján történik:

Tantárgy	óraszám	témakör
Etika	1 óra	Család
	1 óra	A társas együttélés kulturális gyökerei
Magyar irodalom	1 óra	Hősök az irodalomban
	1 óra	Szeretet, hazaszeretet
Német nyelv és irodalom	2 óra	Szóbeli és írásbeli szövegalkotás
	4 óra	Anyanyelvi kultúra
	1 óra	Irodalmi kultúra
Német népismeret	1 óra	Családi ünnepek
	1 óra	Lakókörnyezet
Vizuális kultúra	1 óra	Vizuális művészeti jelenség- Alkotói stílusok
	1 óra	Vizuális művészeti jelenségek – Személyes vizuális tapasztalat és reflexió
	1 óra	Médiumok sajátosságai – Médiumok jellemző kifejezőeszközei
Technika és tervezés	1 óra	Textiltechnika
	1 óra	Szabad alkotás
Természetismeret	2 óra	Gyakorlati jellegű térképészeti ismeretek
Informatika	1 óra	Bemutató készítése
	1 óra	Multimédiás elemek készítése
	1 óra	Digitális eszközök használata

Dráma és színház tantárgy kerettantervi tartalma a 7. évfolyamon év eleji és évvégi projektnapok keretében kerül feldolgozásra, valamint 1-8. évfolyamokon évente legalább egy színházi előadás látogatásával.

A „k” betűvel megjelölt csoportokban a felső tagozatban a történelem, a természettudomány és a földrajz tantárgy oktatása heti 0,5 órában folyik német nyelven. Alsó tagozatban a készségtantárgyak valamint a környezetismeret tantárgy oktatása folyik német nyelven.

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Helyi Tantervei 2020-2021-es tanévtől

Az iskola honlapjáról letölthető:

<https://www.tarjaniskola.hu/helyi.php>

Kötelező és nem kötelező időkeret

A kötelező időkeret

tartalmazza

- A kötelező tantárgyakat és azok évfolyamra meghatározott óraszámait,
- a szabadon tervezhető órák számát,
- a kötelező tanítási órákat a tanuló választása alapján.

A nem kötelező óraszámok elosztása során a következő szempontok alapján döntöttünk:

- Az összefüggően három órát meghaladó napközi, tanulószobai oktatás esetében a játékos testmozgás biztosítása.
- A köznevelési törvény 27.§-ban meghatározott óraszámok biztosítása testnevelésórákra valamennyi évfolyamon.

A nem kötelező időkeret terhére szervezett foglalkozások

Iskolánkban a kerettantervi rendelet alapján szervezhető tanítási órák, (ezekben az esetekben alkalmaznunk kell a 20/2012. EMMI rendelet 14.§-ában szabályozott, a tanulók tantárgyválasztásával kapcsolatos eljárást) vagy a tanulók, szülők igényeinek megfelelően tehetséggondozásra, felzárkóztatásra szolgáló szakköri foglalkozások.

Tanórán kívüli foglalkozások

A tanítási órákon kívül, szakköri foglalkozásokon- meglévő hagyományainkat, a szülők, gyerekek igényeit figyelembe véve -a következő lehetőségeket kínáljuk tanulóinknak:

- magyar
- néptánc
- kézilabda tehetséggondozás
- nyelvvizsga-előkészítő 7. osztály részére
- nyelvvizsga-előkészítő 8. osztály részére
- angol
- történelem
- ügyes kezek
- matematika
- színjátészó

Fejlesztőfoglalkozások

- matematika
- magyar

Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett (Nkt 27§ (5)).

2.3. A tankönyvek, tanulási segédletek kiválasztásának elvei

A szaktanárok, tanítók rendelkezésére álló alapeszközök:

Tanulási segédletek

Tantervek

Tanmenetek

A tantervek egy-egy tanévre szóló tananyagát dolgozzák fel benne a pedagógusok. A következőket tartalmazzák:

- témák, óraszámok
- összefoglalások, rendszerezések, témazárók
- ismeret, megértés, alkalmazás szintje
- tantárgyak közötti kapcsolódások
- munkáltatás módjai, módszerei
- használandó eszközök.

Tankönyvek

2017 óta az 1-8. évfolyamon a diákok térítésmentesen kapják a tankönyveiket.

A tankönyvválasztás elvei

A tankönyvek, tankönyvcsaládok használatát tantestületi döntés előzi meg, az OH által elfogadott, hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek közül lehet választani.

- Lehetőség szerint olyan tankönyveket választunk, amelyek több éven keresztül is használhatók. (Így kisebb testvér, ismerős átveheti, esetleg megvásárolhatja azokat.)
- Képeket, illusztrációkat tartalmazzon, ne csak folyamatos, hosszú szövegből álljon.
- Akár a tananyag végén, akár a tankönyv végén példatárat tartalmazzon.
- Ne legyenek túl vastag, nagyon nehéz és nagy alakú könyvek.
- Ügyelünk arra, hogy az adott tantárgy kerettantervének és helyi tantervünknek maximálisan megfelelő könyvet, tanulói segédletet válasszunk.
- Nem cserélgetjük évente tankönyveinket. A megkezdett tankönyvcsalád tagjaival folytatjuk oktató – nevelő munkánkat. Így nem fordulhat elő olyan, hogy valamilyen tantervi követelmény megvalósítása kimarad az oktatási folyamatunkban. (Ezt indokolják az egymástól eltérő logikai felépítés szerint írt tankönyvek.)

Munkafüzetek, tanulói füzetek

A munkafüzetek az önellenőrzést, a tanórai ellenőrzést segítik. Segítséget adnak az órai, az otthoni önálló és egyéni munkához. A tanulói füzetek lehetőséget adnak a táblai vázlatok, magyarázatok jegyzetelésére, feladatok írásbeli megoldására.

Feladatlapok, mérőlapok

A mérés, értékelés nélkülözhetetlen eszközei. A diagnosztizáló feladatlapok a tanulási-tanítási folyamat kezdetén, közben, végén adnak visszajelzést a pedagógusnak, a tanulónak, a szülőnek a tanulóknál végbement változásról, fejlődésről. Segítenek a következő fejlesztési folyamatok kialakításában a pedagógusoknak. A témazáró felmérő feladatlapok a tanulói eredmények objektív méréséhez adnak segítséget a pedagógusoknak.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Etika/Erkölcstan / hit- és erkölcstan oktatásának megszervezése

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban Nkt.) 35. § rendelkezései alapján az érintett állami általános iskolákban a 2013/2014-es tanévtől meg kell szervezni az erkölcstan oktatást, illetve a helyette választható hit- és erkölcstan oktatást. A tanügyi dokumentumokban minden esetben az „Erkölcstan/Hit- és erkölcstan” megnevezést kell használni. Így ezek a dokumentumok nem fognak információt adni arról, hogy az adott tanuló erkölcstant, vagy helyette választott, egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcstant tanult-e. A világnézet hivatalos és nyilvános dokumentumban történő rögzítésére nem kerül sor.
2. Rendelet szabályozza, hogy az intézményvezető hogyan és meddig köteles biztosítani az egyházak bemutatkozásának lehetőségét, a szülő hogyan és mikor választhat a hit- és erkölcstanoktatás között, miként változtathatja meg a döntését, hogyan történik a hit- és erkölcstan értékelése, valamint azt is, hogyan kell a csoportokat megszervezni. Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, továbbá, ha az egyházi jogi személy a hit- és erkölcstanoktatást nem vállalja, az iskola a tanuló számára erkölcstanoktatást szervez.
3. Amennyiben a szülő a hit- és erkölcstanoktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett egyházi jogi személynek átadja. A beiratkozáskor a hit- és erkölcstanoktatás megszervezését a következő tanévben vállaló egyházi jogi személy képviselője is jelen lehet, a szülőnek –igénye esetén – hit- és erkölcstanoktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat. az erkölcstan helyett választott hit- és erkölcstan órákat elsősorban az erkölcstan órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani. Amennyiben az egyházi jogi személy az erkölcstan órával egyidejűleg a hit- és erkölcstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az igazgató és az egyházi jogi személy képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcstan órákat az egyházi jogi személy más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.
4. A hit- és erkölcstan tantárgy értékelése és minősítése az Nkt. 54.§ (2)-(3) bekezdésének vagy (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik. Az iskola tanügyi dokumentumaiban az „Erkölcstan/Hit- és erkölcstan” megnevezést használja. Amennyiben az egyházi jogi személy nem tud gondoskodni a hitoktató, hittanár szakszerű helyettesítéséről, az iskola köteles a hit- és erkölcstan órán részt vevő tanulók felügyeletéről gondoskodni.”

2.5. Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással:
Az Nkt. 27. § (11) bekezdése alapján „legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéstáogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi” (első vagy utolsó óra).

Évente felmérjük felsős tanulóink fizikai állapotát a NETFIT program segítségével. Az első mérés szeptember végén, a másik májusban történik:

A NETFIT fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

2.6. Könyvtár-pedagógiai program

Törvényi háttér, szabályozók

Az iskola könyvtára a hatályos alapján 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (165. § (4) bek., 166. § (1) bek. c.) pont) alapján működik.

A nyilvános Tarjáni Községi és Iskolai Könyvtár az Alapító Okiratában foglaltak szerint egyben az iskolai könyvtár is, mely könyvtárostanárt alkalmaz, és megfelel az e rendeletben meghatározott követelményeknek.

Az iskolai könyvtár az iskola működéséhez, pedagógiai programjának megvalósításához, a neveléshez, tanításhoz, tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését, a könyvtári rendszer szolgáltatásainak elérését és mindezek használatát, továbbá a könyvtárhasználati ismeretek oktatását biztosító, az intézmény könyvtár-pedagógiai tevékenységét koordináló szervezeti egység. Az iskolai könyvtár közreműködik az iskolai

tankönyvellátás megszervezésében, lebonyolításában is. A könyvtár SZMSZ-e szabályozza működésének és igénybevételének szabályait.

Az iskolai könyvtárban a könyvtárostanárra a nevelő-oktató tevékenységét könyvtár-pedagógiai program alapján végzi. Feladata az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása.

Küldetésnyilatkozat

Az iskolai könyvtár az oktató-nevelőmunka állandó támogatója, nemcsak a tanulás, hanem a közösségi élet egyik színtere. Anyagai kiegészítik és gazdagítják a tankönyveket, taneszközöket és módszereket. Feladata nem csak a hagyományos dokumentumok gyűjtése, rendszerezése, kölcsönzése, hanem az információkeresésben, az önművelésben nyújtott segítséget is fő feladatának tekinti, célja a tanulók önálló ismeretszerző képességének fejlesztése. Lehetővé teszi az információhoz való egyenlő hozzáférést, a tudás megszerzését mindenki számára. Küldetésének tekinti a kíváncsiság felkeltését és fenntartását az egyéni érdeklődésnek megfelelő tudásanyag megkeresésével, ajánlásával. Az önművelés, az információszerzés mellett az olvasóvá nevelést, az olvasás megszerettetését is fontosnak tartjuk, mivel az olvasás mint élményforrás hozzájárul a gazdagabb személyiség kialakulásához.

A célkitűzéseket a könyvtárostánárok a pedagógus kollégákkal való együttműködéssel valósítják meg.

Helyzetelemzés, a könyvtár iskolában, pedagógiai, tanulási tevékenységben betöltött szerepe

Az iskolai könyvtár heti 6 órában tart nyitva az intézmény dolgozói és diákjai számára a könyvtárostánárok vezetésével, nagyszünetekben illetve délutáni időpontokban. A beiratkozás az iskola tanárai és diákjai számára ingyenes, évente megújítható az érvényessége. A nyitvatartási időben a könyvtár a kölcsönzés, könyvtárközi kölcsönzés, helyben olvasás, folyóiratok nézegetése, szakkönyvek tanulmányozása, játékok (sakk, malom, interaktív fejlesztő játékok, társasjátékok), színezés, internetes keresés, közös készülés, beszélgetés színtere. Már az első osztálytól nagy az érdeklődés a gyermekekben, köszönhetően a gazdag, jó minőségű képes gyermekkönyveknek. Az iskolai tartós könyvi állomány nyilvántartása, kiadása, visszavétele, selejtezése is a könyvtárostánárok fő tevékenységéhez tartozik. Ezen kívül évente minden évfolyamnak tartanak könyvtári órákat, melyeken érdekes, interaktív feladatokkal mutatják be a diákoknak a könyvtárat, mint az információszerzés, igényes szórakozás kiváló színterét, illetve tematikus csoportfeladatokkal, játékokkal, versenyekkel fejlesztik az önálló ismeretszerző képességét mind a nyomtatott, mind az elektronikus adathordozók esetében. Minden évben nagy igény van a megyei könyvtár által szervezett Internet Fiesta című internetes kereső online versenyre, ahol értékes nyereményeket is kaphatnak.

A községi könyvtárral közös működtetés teszi lehetővé a magas szintű állományi, bútorzati ellátmányt és gyarapodást. 2019 óta teljesen felújítottak a könyvtárhoz tartozó helyiségek: a könyvtár, az olvasóterem, a könyvraktár és az olvasótermi folyosó. A József Attila Megyei és Városi Könyvtár, a községi önkormányzat és az iskola által finanszírozott felújítás keretében új burkolatok, kölcsönzőpult, szőnyegek, babzsákok, asztalok, székek, kanapé, fotel, polcok, olvasólámpa, ruhafogas, parafatáblák, szalagfüggönyök, dekoráció stb. készülhetett, mely rendkívül kellemes teret nyújt a könyvtár látogatóinak. Az igényesen, barátságosan kialakított környezetet a gyerekek nagyon hamar megkedvelték, szívesen „kuckóznak” egy-egy könyvvel, folyóirattal a kezükben az ülogarnitúrán, babzsákokon, vagy a kicsik akár a szőnyegre lehasalva.

A falijútságra folyamatosan kikerültek a főbb rendezvényeink fotói, a gyerekek munkái, aktuális, az évszaknak megfelelő dekorációs elemekkel. Az olvasóterem falát az eddig

megvalósult könyvtári programok, író-olvasó találkozók fotói, valamint egy kollégánk sváb hagyományokat feldolgozó grafikai tapétái díszítik, mellyel hangulatos olvasó- és előadótermi környezetet tudunk teremteni (szükség esetén az új asztalok, székek átforgatásával). Az olvasóteremben nagyméretű interaktív panellel jó színvonalon lehet előadást tartani, filmet nézni. A könyvraktárban a kézikönyvtári állomány és a tartós tankönyvek praktikus elrendezésének köszönhetően a két íróasztalnál is lehet tanulni, dolgozni.

2018 novemberében a könyvtár DJP (Digitális Jólét Program) Pont lett. A GINOP 3.3.1-16 - 2016 - 00001 - 1031-es azonosítójú, Digitális Jólét Program Pontok Fejlesztése Tarjánban pályázatnak köszönhetően új informatikai eszközparkkal, wifi ellátottsággal gazdagodtak a könyvtár szolgáltatásai.

A könyvtárban és a hozzá tartozó olvasóteremben évente vannak digitális képzések, előadások, ünnepek, író-olvasó találkozók, emellett a versmondó-, olvasó-, népdaléneklési- és egyéb szaktárgyi versenyeknek, kézműves foglalkozásoknak is kedvelt színtere.

Módszertani alapelvek

A Nat 2020 a módszertani eljárásoknál kiemeli az aktív tanulás szerepét, ami a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A könyvtári órákon is lehetőség nyílik a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználására, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és együttműködő tanulás támogatására.

A Nemzeti alaptanterv az eredményes tanulás segítése kapcsán kiemeli a nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezet megteremtését, ennek iskolai könyvtárunk teljes mértékben megfelel. Itt is biztosítjuk, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, laptop, mobiltelefon), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A könyvtárhasználat beépülése a tantárgyi rendszerbe

Az iskolai könyvtár nem csupán az olvasásra nevelés helyszíne, hanem az információk forrása is. Több tantárgynál is megfogalmazott követelmény, hogy a tanuló kutasson, használjon hagyományos és digitális információforrásokat, melyek segítségével készítsen gyűjtőmunkát, kiselőadást, prezentációt. Ennek a feladatnak a megalapozásában nyújthatnak nagy segítséget a könyvtárhasználati órák, melyek a forráskutatás és a forráskritika mellett az etikus hivatkozás követelményének tanítását is célul tűzik ki.

A könyvtárhasználat bármely tantárgy anyagába beépülhet.

A Nat 2020 és a hozzá kapcsolódó kerettantervek a következő tantárgyaknál építenek a könyvtárhasználatra illetve jelölnék meg olyan tanulói tevékenységeket, amelynek kiindulópontja és segítője lehet a könyvtár: *Magyar nyelv és irodalom, Élő idegen nyelv, Történelem és állampolgári ismertek, Etika / Hit- és erkölcsstan, Természettudomány, Digitális kultúra, Művészetek.*

A *Magyar nyelv és irodalom* tantárgyban jelenik meg a leghangsúlyosabban a könyvtári műveltségterület, alsó és felső tagozaton egyaránt. Ezen kívül a *Történelem* tantárgy is nagyban épít a forráshasználatra, a tanulói kutatásra, gyűjtőmunkára.

Értékelés, ellenőrzés

Az órákon nyújtott teljesítmény alapján folyamatos, segítő szándékú szóbeli értékelés zajlik. Fontos a tanulói visszajelzés, tanulói értékelés, a társértékelés és önértékelés. Az értékelés egyéb formái az osztályt tanító pedagógussal, felső tagozaton a befogadó tantárgyat tanító szaktanárral való egyeztetés alapján valósulnak meg.

A Magyar nyelv és irodalom tantárgyban megjelölt fejlesztési célok, tartalmak, kulcsfogalmak, követelmények, amelyekhez a könyvtárhasználati ismeretek oktatása is hozzájárulhat

Magyar nyelv és irodalom kerettantervben a nevelés-oktatás cél- és feladatrendszerében megjelenő tartalmak, amelyek a könyvtári órákon is fejleszthetők, és amelyekre a könyvtárhasználati órák is építhetnek:

- a tanulók biztos szövegértésre tegyenek szert
- olvasó emberekké neveljük őket, akik a képzési szakasz végére többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek
- Művelt emberekké neveljük a diákokat
- Fejlődjék szókincsük, kifejezőképességük
- Segíteni kell a diákokat a tanulás tanulásában, az önképzés igényének kialakításában.

A könyvtárhasználat hozzájárulhat a következő fejlesztési feladatokhoz és ismeretekhez:

- Irodalmi műveltség alapozása
- Olvasásra nevelés
- Olvasási kedv felkeltése, olvasás megszerettetése
- Szövegben való tájékozódás fejlesztése
- Kulcsszavak azonosítása, főbb szerkezeti részek elkülönítése
- Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés
- Érzelmi intelligencia fejlesztése
- Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
- Lényegkiemelő képesség fejlesztése

A Történelem tantárgyban megjelölt fejlesztési célok, tartalmak, kulcsfogalmak, követelmények, amelyekhez a könyvtárhasználati ismeretek oktatása is hozzájárulhat

A Történelem tantárgy kerettanterve a tanulás kompetenciáinál épít a történelmi információk keresésére és feldolgozására, a forráskritikára.

Mind az 5-6. osztályos, mind a 7-8. osztályos fejlesztési területekhez kapcsolódó tanulási eredmények között helyet kap az ismeretszerzés és forráshasználat, amelynek megvalósítását a könyvtár segítheti rendelkezésre álló dokumentumaival, eszközeivel, könyvtárhasználati órákkal.

A 7-8. osztályos *Szaktárgyi kommunikáció* fejlesztési terület egyik eredménye, hogy a nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló egyszerű történelmi témáról tanári útmutatás segítségével kiselőadást és digitális prezentációt állít össze és mutat be önállóan. Ennek a kiselőadásnak a létrehozását kívánják a könyvtári órák is maximálisan támogatni, és végső, kimeneti célként is elérni.

Példák a Nat 2020-ban és a kerettantervekben a tudásbővítéshez javasolt, az iskolai könyvtárban fellelhető (akár hagyományos) forrásokkal megoldható anyaggyűjtéssel kutatható témákra, illetve a javasolt segédeszközökre

Magyar nyelv és irodalom

1-4. évfolyam:

- rokon értelmű kifejezések
- állandósult szókapcsolatok (közmondások, szólások, szóláshasonlatok), találós kérdések, mondókák
- régi magyar mesterségek

- saját lakóhely irodalmi és kulturális értékei
- jeles történelmi személyek Szent István király, Szent László király, IV. Béla király, Mátyás király, II. Rákóczi Ferenc, Petőfi Sándor, Széchenyi István, Kossuth Lajos

5-8. évfolyam:

- digitális és papíralapú iskolai helyesírási segédeszközök: szótárak, helyesírási szabályzat és helyesírási portálok önálló használata
- digitális és/vagy nyomtatott szótárak
- szakirodalmi művek (Szimbólumtár, Szinonima szótár, A magyar nyelv értelmező szótára, stb.)

Történelem és állampolgári ismeretek

- településkutatás
- saját település, lakóhely kulturális, néprajzi értékei, a település történetének alapvető eseményei és fordulópontjai (sváb nemzetiségi történelem, hagyományok)
- a közvetlen környezetben található helyi értékek (digitálisan elérhető adatbázisokat is felhasználva, pl. Győry Sándor, Mikonya József munkássága)

Etika / Hit- és erkölcsstan

1-4. évfolyam:

- közvetlen lakóhelyhez kapcsolódó nevezetességek bemutatása

5-8. évfolyam:

- sport, technika vagy művészetek területén a nemzet és Európa kultúráját meghatározó kiemelkedő személyiségekről és tevékenységükről

Természettudomány, biológia 7-8. évfolyam

- egészséggel, életmóddal foglalkozó weboldalak, tematikus médiaforrások

Természettudomány, fizika, kémia 7-8. évfolyam

- a fizikával, csillagászattal, kémiával kapcsolatos pályán dolgozó tudósok, kutatók és mérnökök munkájának megismerése
- a háztartási hulladék összetétele, felhasználásának és csökkentésének lehetőségei, különös figyelemmel a veszélyes hulladékokra
- a saját települést érintő környezetvédelmi kérdés kémiai vonatkozásai

Természettudomány, földrajz 7-8. évfolyam

- egy adott terület természet- és társadalomföldrajzi adottságainak elemzése és bemutatása, az ezekből fakadó környezeti és társadalmi problémák, megoldási lehetőségek

Ének-zene 5-8. évfolyam

- internetes zenei adatbázisok

Vizuális kultúra 5-8. évfolyam

- különböző korok és kultúrák szimbólumai és motívumai

2.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az írásbeli beszámoltatás formái

Központi összeállítású

- Diagnosztikus mérések az első és a negyedik évfolyamok végén.
- Témazáró feladatlapok az adott tankönyvcsalád szerzői által szerkesztve. (A szaktanárok vezetik a mérést, az elemzést ajánlott javítókulcs alapján végzik el.)
- Az országos vizsgaközpont által szerkesztett képességvizsgálatokban az általuk meghatározott területek közül a tantestület választása, vagy a központ sorsolása alapján veszünk részt. (Szövegértés, matematikai képességvizsgálatok, nemzetiségi nyelv, tantárgyi mérőtesztek.) Az általuk kapott elemzési adatok segítséget adnak szakmai műhelymunkáink tervező munkájához.

Saját összeállítású

- Hosszabb egységek lezárása:
  - Témazárók
  - Félévi felmérők
  - Házi dolgozatok.
- Rövidebb tanegység után, közben: egy-egy tanóra, tananyag után

Az írásbeli beszámoltatások rendje

- A hosszabb tanegység lezárása szolgáló (témazárók, félévi felmérők) beszámoltatásokat csak előzetes bejelentéssel
- csak adott témakörből
- csak a tanár javíthatja, értékelheti. Súlyozása: 200 %
- Értékelése (optimum szintek mérésekor) százalékok alapján történik. Jeles: 100-90%, jó 89-75%, közepes 74-50%, elégséges 49-30%, elégtelen 30% alatti teljesítmény.
- A javítás határideje: a beszámoltatást követő 2. hét
- Javítási órán a helyes megoldást egyeztetni kell a tanulókkal.

Kisebb tanegység beszámoltatása

- előzetes bejelentés nélkül is íratható
- csak az adott témakörből

Javítása:

- tanár által
- tanulói önellenőrzéssel
- tanuló a társától

Értékelése: ötfokozatú skálán egy önálló érdemjegyként

- több (három, vagy öt átlagolásával)
- pontozással

Az írásbeli beszámoltatás érdemjegyeinek dokumentálása

Az elektronikus osztálynapló értékelési részébe kerülnek bejegyzésre:

- A témazárók, félévi felmérők súlyozása 200 %
- A röpdolgozatok 100 %.
- A külalag, esztétikum is értékelésre kerül: tantárgyanként egy jegy 100 %-os súlyozással évente.

Szülői láttamozás:

- Megvásárolható központi feladatlapokat a tanulók nem vihetik haza.
- A szülő érdeklődésére a szaktanár az általa őrzött dolgozatokba betekintést enged.
- A saját készítésű témazárókat, félévi felmérőket értékelés, javítás után a tanuló otthonában a szülővel láttamoztatja, majd a következő órára visszajuttatja a szaktanárnak.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai

- Kettőnél több írásbeli témazáró egy tanítási napon nem íratható.
- Ha a témazáró írásakor a tanuló igazoltan hiányzik (de az előző órákon jelen volt), akkor a következő órán pótolja az írásbeli beszámolót.
- Kisdolgozat esetében: ha a tanuló a számonkérés során hiányzik, nem kell pótolnia.

Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat a tananyag elmélyítését, a feladatok megoldásának begyakorlását szolgálja.

Eszköz ahhoz, hogy a gyerek elmerüljön a munkában, és büszke legyen a teljesítményére, tudjon, merjen segítséget kérni.

Értéke és indokoltsága attól függ, hogy hogyan és milyen helyzetekben alkalmazzák.

A házi feladat szerepe többek között

- a felelősségtudat
- az önálló tanulás
- a jó munkaszokások kifejtése.

Szerepe összefügg:

- az osztályok nagyságával
- összetételével
- a tanár egyéni tanítási módszerével
- a tanulók egyéniségének ápolásával.

A házi feladat adásának fontosabb alapelvei

- Mennyisége a következő tanítási órán ellenőrizhető legyen.
- A tanár és a tanuló számára adjon visszacsatolást.
- A tanárnak kötelessége ellenőrizni a házi feladatot.
- Szóbeli és írásbeli feladat váltakozva szerepeljen.
- A feladat szorosan kapcsolódjon a tanóra anyagához.
- A kötelező házi feladat csak a tanulók által az év elején beszerzett felszerelésből adható.
- A hosszabb megtanulandókat (versek, memoriterek) hosszabb időre adjuk fel.
- A szorgalmi feladatok is kapcsolódjanak a tananyaghoz, elvégzésükhöz csináljunk kedvet, hívjuk fel a figyelmet a kutatómunka szépségére.
- A házi olvasmányok jegyzékét év elején közöljük, az olvasási határidőt időben jelöljük ki.
- A hétvégekre, szünetekre se adjunk több házi feladatot, mint egyik napról a másikra.
- Pénteken azokból a tárgyakból ne adjunk fel házi feladatot, amelyek legalább heti négy óras tárgyak és hétfőn van a következő óra. Szorgalmi feladat azonban kijelölhető.

- Az egy-egy tantárgyból való felkészülés egy átlagos képességű tanulónak ne vegyen 20-25 percnél több időt igénybe.
- A házi feladat adásánál, differenciáljunk.

A házi feladatok adásának korlátai

- Ha túl sok a házi feladat, ellenőrizhetetlen.
- A gyerek befogadóképessége véges.
- A túl nehéz házi feladat sikertelenség érzését kelti a tanulóban. „Leszokik” a leckeírásról.

A gyerekek egyenletes terhelhetőségét az optimálisan összeállított órarendnek is biztosítania kell.

A tananyag mennyisége, az ismétlés indokoltsága, a házi feladat meghatározása alapvető pedagógiai és módszertani kérdések.

A tanulószobán és a napköziben a tanulók életkorának és terhelhetőségének figyelembevételével szünetet kell tartani, amennyiben az időjárás megengedi, a szabad levegőn.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

2.8. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban a felső tagozaton csoportbontásban tanítjuk a német, angol nyelvet, nagy létszámú osztályokban az informatikát, matematikát, magyar nyelv és irodalom tantárgyakat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

2.9. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az iskola egészségnevelésének és környezeti nevelésének fő elemeként 2012 óta ökoiskolaként működünk.

Örökös Ökoiskola céljai, módszertana

A fenntarthatóság pedagógiájának a legfontosabb célja önálló véleményalkotásra, döntéshozatalra és cselekvésre képes állampolgárok nevelése. A környezeti nevelés célja a

környezettel harmóniában élő, környezettudatos gondolkodású ember nevelése, aki odafigyel környezetére, ehhez megfelelő tudással, beállítottsággal, motivációval bír.

Iskolánk Örökös Ökoiskola címmel rendelkezik. Ezzel elismerték, hogy intézményünk hosszú ideje átgondoltan, intézményesítetten, rendszerszerűen foglalkozik a környezettudatosság, a fenntartható fogyasztás és fejlődés pedagógiájának gyakorlati megvalósításával, a környezeti neveléssel.

A máshol-lét motivál, fokozza az öntevékenység iránti igényt. A gyerekek környezeti nevelési folyamatának a lehető legjobb helyszíne a természeti környezet. Csak attól várható el, hogy hétköznapi cselekedeteivel a környezet fenntarthatóságáért tegyen, akit a természet szépségei érzelmileg és testközelben is megérintenek.

A kisiskolás kor aktív szakasz a környezettudatos magatartás, az ökológiai szemlélet formálása szempontjából. A nyári környezeti nevelési tematikus táborokban újra össze lehet rakni az iskolai oktatásban tantárgyakra és órákra szétszedett világot, megmutathatjuk környezetünk komplexitását. Ehhez kimeríthetetlen lehetőséget biztosítanak a településünk közelében lévő kalandparkok, tanösvények, természetvédelmi területeken, arborétumokban tett kirándulások.

A tábori programok együttműködésre, kooperatív – interaktív megismerő tevékenységre építenek. Folyamatosan lehetőséget ad a szociális tanulásra, a személyiség- és közösségfejlesztésre. Ráveszi a gyerekeket, hogy nyissanak, kommunikáljanak, időt adhatunk számukra, hogy észre vegyék a feladatot, s kezdeményezzenek.

Egy tábori környezet az élménypedagógia tárháza. Már a feldolgozás során maradandó élményt nyújt, az érzelmileg felfokozott állapotban minden mélyebben rögzül.

Céljaink, hogy

- motiváljuk a tanulókat arra, hogy a természet jelenségeire, változásaira odafigyeljenek, megismerjék azokat.
- megtanítsuk, hogyan kell együtt élni okosan és fenntarthatóan a természeti környezetünkkel.
- mit tegyünk a keletkezett hulladékokkal.
- a diákok kommunikációs képességei fejlődjenek.
- környezettudatos magatartásformákat ismerjenek meg, alakítsanak ki és gyakorolhassák azt.

A táborok lehetőséget adnak arra is, hogy az egészséges életmód kialakításához szükséges napi ritmus, mozgás kialakításával és betartásával alternatívát adjanak az addigi káros szokások átalakításához.

A leírtak megvalósításához szükséges anyagi háttér nem minden esetben megfizethető a szülők számára, ezért ezekhez folyamatosan keressük a pályázati vagy támogatási forrásokat.

Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program

2018-19-ben az EFOP-3.3.5-17-2017-00050 azonosítószámú projekt segítségével több pedagógus részt vett azon az OH által szervezett pályázati módszertani képzésen, melynek során az egészség – és környezettudatos szemlélet, tanítás, nevelés módszertanát sajátították el. Júniusban a gyerekeknek napközis táboroztatását szervezték meg több tematikában (sport, közlekedés, egészségnevelés, környezetvédelem, fenntarthatóság).

A korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program pályázat során kidolgozásra került az az iskola pedagógiai tárházát gazdagító ökoszemléletű módszertan, mely a tematikus, nem formális és informális programok megvalósítása révén hozzájárul a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez, a köznevelés eredményességének és hatékonyságának növeléséhez, az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés elősegítéséhez, illetve az alap- és kulcskompetenciák nem formális eszközökkel történő fejlesztéséhez.

E pedagógia fő irányelvei a konstruktív és értékközpontú nevelés, az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása, az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése, a köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése és az iskolai lemorzsolódás csökkentése. A nem-formális és informális tanulási módszerek megvalósításán keresztül a köznevelés minőségi fejlesztése történik, hangsúlyt fektetve az élményalapú tanulás módszertani megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálására.

Ennek megfelelően olyan tematikus napközis táborok megvalósítása a célunk minden felnövekvő generáció számára, amelyek központjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy a nevelés és az oktatás színtere nemcsak az iskola lehet.

A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, az osztályközösségek megerősödését. A tanulók számára biztosított változatos, élményekben gazdag közösségi programok a tanórák kötöttségétől eltérően, játékos módszerekkel kerülnek megvalósításra.

Az egészséghez hozzátartozik a diákok személyiségének fejlesztése, olyan tulajdonságok kialakítása vagy erősítése mint például együttműködés, konfliktusok kezelése, empátia, stb. – melyek később a munkaerőpiacon is hasznosak.

Ehhez hozzájárulnak a programok során tervezett drámapedagógus-, népmese-, néptánc-, kézműves foglalkozások, ökotársasjáték, levegőtisztaság-mérés, hulladékból érték készítés, papírpálcából tárgyak fonása, sport tevékenységek, uszodalátogatás, sárkányhajózás, számháború, sor- és kerékpárversenyek, homokvárépítés, bújócska, focizás, röplabda, erdőjárás, faölelés, madár-csicsergés megismerés, „gyurmanózás”, környező háztájik megismerése, kertművelés stb.

A rendszeresen szervezett táborok, programok során meglátogatandó helyszínek: Agostyáni arborétum, Fényes-tanösvény Tata, Kalandpark, Király-kút Héreg, Tarjáni halastó.

Napközis tábor mintaprogram
08:00-8:30 Reggeli
08:30-11:30 PS1 Programnyitás
08:30-09:00 Heti tervező (ismerkedés, rövid ismertető a programokról, szabályok lefektetése)
09:00-10:00 Játékok (gombgyár, kalózkincse)
10:00-11:00 Bogárháton c. előadás
11:00-12:00 Az előadáshoz kapcsolódó rajzok készítése, az előadás megbeszélése, csoport munka
12:00-12:30 Ebéd
12:30-13:00 Pihenés, meseolvasás
13:00-15:00 Szellő vagy vihar programsablon

<p>13:00-14:00 Találós kérdések a szélről, levegőről, viharról, közös beszélgetés, Ki mit tud?</p> <p>14:00-15:00 Origami: katicabogár és szarvasbogár készítés</p> <p>15:00-15:30 Uzsonna</p> <p>15:30-16:00 Nap zárása</p>
<p>8:00-8:30 Reggeli</p> <p>8:30-9:00 Előkészülés az agyagos foglalkozásra</p> <p>9:00-11:00 Agyagos foglalkozás</p> <p>11:00-12:00 Kókuszgolyó készítés</p> <p>12:00-12:30 Ebéd</p> <p>12:30-13:00 Meseolvasás, pihenés</p> <p>13:00-15:00 Mit lélegzünk be program sablon</p> <p>13:00-13:30 Egyszer volt az élet – A légzés c mesefilm levetítése</p> <p>13:30-14:00 A mese feldolgozása, légvétel számlálás</p> <p>14:00-15:00 Forgalom számlálás a falu különböző részein</p> <p>15:00-15:30 Uzsonna</p> <p>15:30-16:00 Nap zárása</p>
<p>7:30- 8:00 Érkezés az iskolába</p> <p>8:00-8:30 Utazás Tatabányára menetrendszerinti járáttal</p> <p>8:30-9:00 Reggeli</p> <p>9:00-11:30 Strandolás</p> <p>10:00-10:30 Tízórai</p> <p>11:30-13:30 Kalandpark</p> <p>13:30- 14:00 Ebéd</p> <p>14:00- 14:45 Hazaérkezés menetrendszerinti járáttal</p> <p>15:00-15:30 Uzsonna</p> <p>15:30-16:00 Nap zárása</p>
<p>8:00-8:30 Reggeli</p> <p>8:30-10:00 Akadályverseny a pályán</p> <p>10:00-11:30 Fagyizás</p> <p>11:30-12:00 Társasjátékozás</p> <p>12:00-12:30 Ebéd</p> <p>12:30-13:00 Pihenés, meseolvasás</p> <p>13:00-15:00 Papírfonás</p> <p>15:00-15:30 Uzsonna</p> <p>15.30-16:00 Nap zárása</p>
<p>8:00-8:30 Reggeli</p> <p>8:30-12:00 Kirándulás a Halastóra kerékpárral</p> <p>9:30-11:00 Számháború, foci, bújócska</p> <p>11:00-12:00 Visszaérkezés az iskolába</p> <p>12:00-12:30 Ebéd</p> <p>12:30-13:00 Pihenés, meseolvasás</p> <p>13:00-14:00 Állati jó bemutató</p> <p>14:00-14:30 Kérdések-válaszok az előadáshoz kapcsolódóan</p> <p>14:30-15:00 Az előadás megbeszélése, csoport munka</p> <p>15:00-15:30 Uzsonna</p> <p>15:30-16:00 Heti zárás</p>

2.10. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód elve azt követeli meg a jogalkotótól és jogalkalmazótól, hogy a hasonló helyzetben lévő személyeket azonos módon kezelje, és az eltérő helyzeteket pedig különbözőképpen szabályozza, értékelje.

Az esélyegyenlőség fogalma:

Az egyenlő esélyek biztosítása azt a végső célt szolgálja, hogy gyermekek- egyenlő eséllyel érvényesülhessenek az élet legkülönbözőbb területein

- oktatás, egészségügy, szociális biztonság stb.
- legalábbis csökkenjenek az őket érő hátrányok. A hátrányban szenvedő embernek jobb feltételeket kell biztosítani, nem egyenlő feltételeket.

Az esélyegyenlőség fontossága az oktatásban:

- az igazságos és befogadó oktatás az egyik leghatásosabb eszköz a társadalom egyenlőbbé és méltányosabbá tételére,
- emberi jogi követelmény, amit az ENSZ gyermekjogi nyilatkozata és a legtöbb nemzet alkotmánya tartalmaz.

Feladat:

Az Alaptörvényben meghatározott művelődéshez való jog esélyegyenlőség alapján való gyakorlásának biztosítása.

Mindenki számára biztosított az oktatás alapvető szintje, ezért

- korlátozni kell a tanulók korai besorolását,
- a gyermekek fejlődésének kezdetén, közösségi ellátás révén ellensúlyozhatóak a hátrányos otthoni körülmények,
- a jó minőségű és elérhető kisgyermekkorai nevelésnek és gondozásnak jelentős a hosszú távú haszna,
- az iskolai sikertelenségek kezelése segít leküzdeni a társadalmi hátrányokat, amelyek gyakran okoznak iskolai kudarcot.

Feladat:

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók, különleges bánásmódot igénylő

- sajátos nevelési igényű,
- beilleszkedési, tanulási és magatartási problémával küzdő gyermekek, tanulók
- kiemelten tehetséges tanulók eltérő helyzetének figyelembe vétele,
- a hátrányos helyzetű tanulók hátrányának csökkentése, kompenzálása.

A veszélyeztetettség korai azonosítása, a segítő támogatás és a folyamatos megfigyelés nagy jelentőségű.

Intézményen belüli lehetőségek:

- rendszeres segítségnyújtás az iskolában lemaradóknak, hogy csökkenjen az évismétlés,
- a gondos, folyamatos megfigyelés,
- az olvasási felzárkóztatást célzó intenzív beavatkozás,
- az oktatási követelmények megállapítása és követelménytámasztás az egyéni képességek fokozott figyelembevételével történjen,
- az eredmények javítása a fejlesztő értékelés módszerével,
- a tanulási nehézségek kezelésére és beavatkozások sorozatára van szükség.

Legfontosabb feladataink:

- Az iskola és az otthon hatékony kapcsolata nagy jelentőségű az oktatási eredmény szempontjából, de a hátrányos helyzetű tanulók általában gyenge támogatást kapnak otthonról. Erősítjük a kapcsolatot az iskola és az otthon között, hogy támogatást kapjanak a hátrányos helyzetű szülők gyermekeik tanulásának segítésében.
- Javítjuk a hátrányos helyzetű szülőkkel való kommunikációt, és segítséget nyújtunk a tanulást segítő otthoni környezet kialakításában.
- A házi feladat eredményes pedagógiai eszköz lehet, de veszélyt is jelent az esélyegyenlőség szempontjából. A tanulószobai foglalkozás, napközis foglalkozás az iskolában megfelelő környezetet jelenthet a házi feladat elkészítésének támogatására.

Intézményen kívüli lehetőségek:

Családsegítő és Gyermeekjóléti Központ, Nevelési Tanácsadó szolgáltatásainak igénybevétele, Arany János program. Fontos a pályatervezési tanácsadás, az oktatás hatékony kapcsolódása a munka világához.

2.11. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók értékelése (szöveges és érdemjeggyel történő) a tanulmányi rendszeren (Kréta) keresztül történik.

Az iskolai jutalmazás formái

Azt a tanulót, aki képességihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírvének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

1. Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

2. Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,

- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

3. Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

4. Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

5. Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helyállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

6. A tanuló által elkészített produktumokért járó díjazás szabályait a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 5.§(1) b szakaszának megfelelően a Házi rend tartalmazza.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

7. A felső tagozatban tanító pedagógusok jelölése alapján: A(z) ...év diákja cím elérése

Az iskolai büntetések formái

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házi rend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

Magatartási vétségek büntetése

Szaktanári szint:

- a) Ugyanazon szaktanár betartja a 3 fokozat beírását ezért kiszámítható a tanuló számára a vétség súlyossága és annak következményei, nincs eltérés a pedagógusok közt.

Egy szaktanárnál folyamatosan tanúsított magatartási vétség (szóbeli figyelmeztetések után)

1. alkalom: szaktanári figyelmeztető
2. alkalom: szaktanári intő
3. alkalom: szaktanári rovó

Utána: Osztályfőnöki, majd igazgatói szintek következnek, illetve egyéb esetek súlyosságától függő iskolai programtól való eltiltással járhat.

b) Három különböző szaktanártól kapott figyelmeztető:

Azonnal osztályfőnöki figyelmeztetővel jár.

Újabb három különböző szaktanári figyelmeztető/intő/rovó után osztályfőnöki intő, majd újabb három után osztályfőnöki rovót kap a tanuló, illetve egyéb esetek súlyosságától függő iskolai programtól való eltiltással jár.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása, zaklatása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkezen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

A tanulók tanulmányi munkája

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyítást tesznek.

4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik,
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

5. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:

- az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
- a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

6. A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük. Az értékelés szempontjai: a tanuló önmagához képest történő fejlődése, hozzáállása. Alapja:

I. Az elvégzett munka (tanulási folyamat, gyakorlás)

II. A tanulási folyamat során bekövetkező változások

- technikai - taktikai tudásszint;
- általános teherbíró képesség (fizikai - pszichikai)
- személyiségbeli jellemzők (akarati, szorgalmi, fegyelmi)

III. A teljesítmények Az elvégzett munka eredménye

(standardizált teljesítmények)

a.) abszolút (mérőtesztek)

b.) a tantervi követelmények teljesülése

Az év közbeni érdemjegyek megállapításánál a pillanatnyi teljesítmény értékének megállapításán túl mérlegelni kell a tanuló szorgalmát, a felmutatott eredmény eléréséhez befektetett munkáját, aktivitását, a tanuló fejlődését.

A félévi és év végi osztályzaskor azt kell megítélni, hogy a tanuló milyen mértékben tudja a tantervi követelményeket teljesíteni.

7. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

8. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szóveges értékelést alkalmazunk.
- A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szóveges minősítéssel értékeljük. A szóveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
- JÓL TELJESÍTETT
- MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
- FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL

- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

9. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

10. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

11. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az az elektronikus naplón (E-Kréta rendszer) keresztül. Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

12. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-29 %:	elégtelen (1)
30-49 %:	elégséges (2)
50-74 %:	közepes (3)
75-89 %:	jó (4)
90-100 %:	jeles (5)

Az értékelésnek a dolgozat megírása után legkésőbb tíz munkanapon belül meg kell történnjen. A tíz munkanap után kiadott dolgozatok érdemjegyeinek beszámításáról a tanuló dönthet.

A tanulók magatartásának értékelése

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartás osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló

- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon, szünetekben rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása, osztályfőnöki figyelmeztetője.

Változó (3) az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki vagy annál magasabb fokú intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább négynek az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelése

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható;
- taneszközei-rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig hiánytalanul elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon, többnyire aktív;
- taneszközei rendezettek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább négynek az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.12. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A nyelvi munkaközösség értékelésének szempontjai

Német nyelv és irodalom

Átlagban havi két jegy/tantárgy

Diagnosztizáló mérések: 1/félév

- tantárgyi – szeptemberben – nincs jegy

(olvasott, hallott szöveg, szókincs, helyesírás)

Hangos olvasás: Felső tagozatban szeptemberben jeggyel is értékeljük.

Szempontok: pontos, helyes hangsúly, kiejtés, tempó, szünet,

Témazárók: A fejezetek végén, a Ped. Programban meghatározott ponthatárok szerint

Súlyozás: 200 %

Írásbeli felelet („röpi”): témakörönként 1

Minden írásbeli dolgozat nyomtatott vagy a tábláról/kivetítőről lemásolt feladatsort tartalmaz.

Témakörönként szódolgozat.

Szövegértés: 1 / félév értékelünk

Javasolt ponthatárok:

100-90%-ig = 5

89-75%-ig = 4

74-50%-ig = 3

49-30%-ig = 2

29-0%-ig = 1

Hallás utáni szövegértés: 1/félév

A mérés során a következő feladattípusok fordulhatnak elő: feleletválasztás, igaz-hamis, rövid választ igénylő nyitott kérdések, egymáshoz rendelés.

Javasolt ponthatárok: Ped. Programban meghatározott ponthatárok szerint

Szóbeli felelet: Témakörönként 1 jegy legyen.

Ez lehet párbeszéd, a témakör összefoglalása, képleírás, PPt.

Memoriter: átlag 1/félév

Füzetvezetés: félévente egyszer (félévkor, év végén)

Házi feladat: nincs egységes rendszer, de alapelv, hogy mindig legyen ellenőrizve és a hiánya jegyezve (ajánlás 5-6. osztály: 10 „behúzás”= 1 egyes, ötnél már jelezzük a szülőknek 7-8. osztály: 5 „behúzás”= 1)

Órai munka, szorgalmi, pirospon: nincs egységes jutalmazási rendszer, színvonalától függően pirosponnal, ötössel jutalmazzuk. (ajánlás: 5-6. osztály: 10 pirospon= 1 ötös, 7-8. osztály: 5 pirospon= 1 ötös)

BTM-es SNI-s tanulók számon kérése:

- szóbeli számonkérés előnyben részesítése
- dolgozatoknál kevesebb, differenciált feladat, több idő, több segítség nyújtása – a dolgozat közös, szóbeli megbeszélése, kiegészítése szóban (jelezve a mélt értékelést az osztályzatnál)
- órán több segítségadás: vázlat, részfeladatokra bontás – egyéni segítségnyújtás

A tanulók motiváltságának növelése érdekében továbbra is alkalmazzuk az online oktatás során bevezetett feladattípusokat, nyelvi játékokat.

Amit feltétlenül figyelembe kell venni az értékelés során:

- Vegyük figyelembe, hány jegyre van szükség!
- Mit kell tudni, mit lenne jó tudni, mi az, ami plusz?
- Mire kaphatnak pontot a tanulók?

Kijelölhetünk kötelező és szabadon választott feladatokat:

- munkafüzeti, tankönyvi feladat elvégzése
- vers vagy szövegrészlet megtanulása
- gondolattérkép, szófelhő készítése
- kutatási feladatok
- témazáró dolgozat összeállítása tanulók által - megoldókulccsal
- dolgozat átvett anyagból (Redmenta, Google Classroom segítségével))
- kvíz/rejtvény összeállítása tanult anyagból
- szövegértési feladat
- fogalmazás írása
- a tankönyvi anyagból online feladat/kvíz elkészítése (pl. Redmenta)

DSD1 német nyelvvizsga

- A 2018-2019. tanévtől kezdődően lehetőség nyílt arra, hogy a 8. osztályos gyerekek ingyenes nyelvvizsga lehetőséget kapjanak iskolánkban. Ez a világszerte elismert A2/B1 szintű DSD I. (Deutsches Sprachdiplom I.).
- A vizsga több részből áll:
  - írásbeli olvasás utáni szövegértés („Leseverstehen”), és levélírás („Schriftliche Kommunikation”)
  - hallás utáni szövegértés („Hörverstehen”)
  - szóbeli vizsga (bevezető kérdések, beszélgetés, prezentáció)

- Az írásbeli és a hallás utáni szövegértés vizsga időpontja: Minden évben tavasszal, központilag meghatározott időben. A szóbeli vizsga időpontja szintén tavasszal, a vizsgálóval egyeztetett időben. A szóbeli vizsgát megelőzően a gyerekek részt vesznek egy próbavizsgán, ahol a 7. osztályból 2 tanuló szóbeli vizsgáját és annak értékelését tapasztalhatják meg. A tanulók felkészítését német nyelvtanárunk valamint a helyi koordinátor végzi. A nyelvvizsgának tétje nincs, a vizsga eredménye nem számít be az év végi osztályzatba, de a felkészülés során egyes részfeladatokból van számonkérés.

Társadalomtudományi munkaközösség értékelésének szempontjai

Magyar nyelv és irodalom

Átlagban havi két jegy/tantárgy

Diagnosztizáló mérések: 2/félév

- tantárgyi – szeptemberben – nincs jegy
- szövegértés – szeptemberben – nincs jegy

Hangos olvasás: szeptemberben jeggyel is értékeljük

Szempontok: pontos, kifejező, értelmező olvasás, helyes hangsúly, hanglejtés, tempó, szünet, artikuláció stb.

Témazárók: átlagban 2/ félév, a Ped. Programban meghatározott ponthatárok szerint:

Súlyozás: 200 %

90%-ig = 5

75%-ig = 4

50%-ig = 3

30%-ig = 2

Tollbamondás: 2/félév

Helyesírás értékelése (ajánlás) - értékelési szempontok az ismert szövegre vonatkozóan:

Egységesen minden hiba 1 hibapont (Azzal a változtatással, hogy a szabálytalan ékezetért 1 hibapont levonás jár, de max. 3 hp-ig.)

Írásbeli felelet („röpi”): témakörönként 1

Minden írásbeli dolgozat nyomtatott vagy a tábláról/kivetítőről lemásolt feladatsort tartalmaz. A feladatnak szerepelnie kell a dolgozatban.

Fogalmazás: félévente 1 (elbeszélés, leírás, jellemzés), a 4 év alatt egy dolgozatfüzetbe

Értékelés: Tartalom (irodalom), Helyesírás (nyelvtan), Külalak (nyelvtan)

Helyesírás ponthatárok (ajánlás, a tanulók életkorának, a szöveg terjedelmének megfelelően):

*5 = 0 hibapont

5 = 0,5-3 hibapont

4 = 4-6 hibapont

3 = 7-10 hibapont

2 = 11-19 hibapont

1 = 20 hibaponttól

Külső értékelés - ajánlás:

Az áttekinthető, rendezett, huzigálás nélküli, szépen alakított írásképű, egyenesen írt szövegért 5-ös jár.

Tükrő javítással javítják – a javítást is ellenőrizzük.

Szövegértés: 2-t/félév értékelünk

Javasolt ponthatárok:

0-40%= 1

41-60%= 2

61-75%= 3

76-90%= 4

91-100%= 5

Szóbeli felelet: átlag 1/ félév

Memoriter: átlag 1-2/félév

Füzetvezetés: félévente egyszer (félévkor, év végén egyik irodalomból, egy nyelvtanból)

Házi feladat: nincs egységes rendszer, de alapelv, hogy mindig legyen ellenőrizve és a hiánya jegyezve (ajánlás 5-6. osztály: 10 „behúzás”= 1 egyes, ötnél már jelezzük a szülőknél; 7-8. osztály: 5 „behúzás”= 1)

Órai munka, szorgalmi, piros pont (kisbeszámoló, ppt, plusz könyv elolvasása, könyvajánló, illusztráció készítés): nincs egységes jutalmazási rendszer, színvonalától függően piros ponttal, ötössel jutalmazzuk. (ajánlás: 5-6. osztály: 10 piros pont= 1 ötös, 7-8. osztály: 5 piros pont= 1 ötös)

BTMN-es SNI-s tanulók számonkérésénél a szakvélemény alapján az alábbi felmentések, könnyítések adhatók:

- szóbeli számonkérés előnyben részesítése
- dolgozatoknál kevesebb, differenciált feladat, több idő, több segítség nyújtása – a dolgozat közös, szóbeli megbeszélése, kiegészítése szóban (jelezve a méltányos értékelést az osztályzatnál)
- órán több segítségadás: vázlat, részfeladatokra bontás – egyéni segítségnyújtás
- szükség esetén a szövegértési nehézség figyelembe vétele, a helyesírási rész alóli teljes felmentés a méltányos értékelés alapján – a hibákat javítjuk, de osztályzatot nem írunk rá, ha nagyon gyenge

A tanulók motiváltságának növelése érdekében bevezetjük a játékosítást mint alternatív értékelési módszert.

A játékosítás módszere kiválóan alkalmazható például a kötelező olvasmány feldolgozásához, de egy teljes témakör esetében is.

Előre összeállított feladatsor segítségével történik a témakör, a kötelező olvasmány feldolgozása. A tanulók folyamatosan dolgoznak, ők választhatják meg, hogy mikor, hány feladatot oldanak meg. Minden tanuló előre eldöntheti, hányast szeretne, így céljainak megfelelően válogathat a feladatok közül.

Az online játékok esetében az motiválja a játékost, hogy azonnali visszajelzést kap a haladásáról. Ezt a motivációs stratégiát ültetjük át a játékosítással a tanulási folyamatba. Akármilyen apró feladatot végzett el a tanuló, kap érte pontot. Így ha lassan is, de halad a célja felé. Az érdemjegyek átlagolásakor egy becsúszó gyengébb jegy akár jelentősen leronthatja az addigi teljesítményt, ami esetleg a tanuló kedvét szegi.

Amit feltétlenül figyelembe kell venni:

- A tananyagot témakörökre kell bontani (min. 2-5 hét).
- Vegyük figyelembe, hány jegyre van szükség!
- Mit kell tudni, mit lenne jó tudni, mi az, ami plusz?
- Mire kaphatnak pontot a tanulók?
- Fel kell készíteni a diákokat!
- Adminisztráció

Kijelölhetünk kötelező és szabadon választott feladatokat:

- munkafüzeti, tankönyvi feladat elvégzése
- beadandó írásbelik hosszúságtól függően 1-2 pont
- néhány mondatos összefoglalók, vélemény írása – 2 pont
- vers vagy szövegrészlet megtanulása
- gondolattérkép, szófelhő készítése
- kutatási feladatok
- témazáró dolgozat összeállítása tanulók által - megoldókulccsal
- dolgozat átvett anyagból (Redmenta, Google Classroom segítségével)
- kvíz/rejtvény összeállítása tanult anyagból
- röpdolgozat – időkorlátos vagy nem
- szövegértési feladat
- fogalmazás írása
- haladási napló vezetése (mikor, mit csináltál, min dolgozol?) – füzetbe/fájlba – 1 pont
- a tankönyvi anyagból online feladat/kvíz elkészítése (pl. Redmenta)
- olvasónapló, írásos beszámoló nagyobb terjedelmű olvasott szövegről (regény, nov., elb.) 2-3 pont

Vizuális kultúra

A fejlesztő értékelés iskolánkban központi fontosságú, így a rajzórakon is. Pozitív megerősítéssel minden tanuló fejleszhető, de tudomásul kell vennünk, hogy nem fejleszhető azonos szintre, képességeik, sérülésük összetettsége korlátokat szabhat. A vizuális kultúra tantárgy tanítása során ezért minden gyerek egyéni tempóban halad, esetenként eltérő feladatokat is kap.

A vizuális kultúra területeitől független, általános értékelési szempontok

1. a feladat értelmezése (megértette-e a tanuló a feladatot, milyen mértékben)
2. a tanuló önmagához képest nyújtott teljesítménye
3. kitartó, elmélyült alkotótevékenység
4. komponálás (képmező választás, méret, elrendezés, figyelemirányítás, ritmus)
5. anyag- és eszközhasználat (technika alkalmazása)

A vizuális kultúra (tantervi) területeihez kapcsolódó értékelési szempontok

1. kifejezés-típusú alkotások

- (köznapi és művészi élmény, hangulat, érzés, emlék, gondolat... kifejezése, szépirodalmi illusztráció készítése)
- kreativitás
- szuggesztivitás
- szépirodalmi illusztrációnál: + a szövegtartalomhoz kapcsolódó ábrázolási elemek használata

a kifejezés-típusú alkotások nem osztályozhatók, illetve szerzőjük ötössel kiemelhető az osztályközösség előtt

2. köznapi-informatív-tudományos vizuális kommunikációs alkotások

- az ábrázolási szabályok (konvenciók) alkalmazási szintje/mértéke
  - az ábrázolás közérthetősége
  - modell utáni ábrázolásnál a modellhez/látványhoz való objektív hasonlóság
- a vizuális kommunikációs alkotások osztályozása 1-5 között történik

3. tárgy- és környezetkultúra területébe tartozó alkotások

- a méret, a forma, a szerkezet, a választott anyag megfelelése a funkciónak
- a tárgy üzeneti tartalmát szolgálja-e a forma, a szerkezet és a díszítés
- a funkciót nem gátolja-e a felületminőség, a díszítés

a tárgy- és környezetkultúras alkotások osztályozása 1-5 között történik

Történelem

Félév során a heti óraszám + 1 érdemjegy.

Diagnosztizáló mérések: 2/félév

- tantárgyi – szeptemberben – nincs jegy

Témazárók: átlagban 2/ félév, a Ped. Programban meghatározott ponthatárok szerint:

90%-ig = 5

75%-ig = 4

50%-ig = 3

30%-ig = 2

Írásbeli felelet („röpi”): témakör hosszától függően: 1

Minden írásbeli dolgozat nyomtatott vagy a tábláról/kivetítőről lemásolt feladatsort tartalmaz. A feladatnak szerepelnie kell a dolgozatban.

Szóbeli felelet: min. 1/ félév

Házi feladat: nincs egységes rendszer, de alapelv, hogy mindig legyen ellenőrizve és a hiánya jegyezve (ajánlás 5-6. osztály: 10 „behúzás”= 1 egyes, ötnél már jelezzük a szülőknek 7-8. osztály: 5 „behúzás”= 1)

Órai munka, szorgalmi, piros pont (kisbeszámoló, ppt, plusz könyv elolvasása, könyvajánló, illusztráció készítés): nincs egységes jutalmazási rendszer, színvonalától

függően piros ponttal, ötössel jutalmazzuk. (ajánlás: 5-6. osztály: 10 piros pont= 1 ötös, 7-8. osztály: 5 piros pont= 1 ötös)

BTM-es SNI-s tanulók számára kérésének szempontjai azonosak a magyar tantárgynál megfogalmazottakkal.

Etika

Szöveges értékelés félévkor és év végén: **jól megfelelt, megfelelt, fejlesztésre szorul**

Természettudomány, matematika, földrajz, biológia, fizika, kémia, informatika tantárgyi értékelések

Amiben egységes a következő tantárgyak értékelése, az a következő:

1. Témakörönként 1 témazáró, 200% Megírása kötelező. Ha azon a napon nincs jelen, akkor a tanárral egyeztetett időpontban pótolnia kell!
2. Témakörönként 1 röpdolgozat, /maximum 3 tananyagból/ 100%
3. Félévente 1 szóbeli felelet, kivéve matematikából, 100%
4. 5 piros pont után tantárgyi jeles, tanév során gyűjtése folyamatos, /órai aktivitás, szorgalmi feladat, gyűjtőmunka/, 100%
5. Bemutató készítése /Szempontok: diaszám meghatározása, forrás lista, tagolt forma, kép- szöveg megfelelő egyensúlya, szöveg tagolása, vázlatos szövegírás/100%
6. Matematikából 10 házi feladat hiány után, a többi tantárgyból 5 házi feladat hiány után elégtelen. Félévkor a számolást újra kezdjük, 100% (Ennek értékelése az digitális napló lehetőségeitől függ.)
7. Csoport munka értékelése tantárgyi osztályzattal 80%

Fizikából, kémiából a bemutatott, jól elmagyarázott kísérlet után jelest kap, 100%

Földrajzból előző órán kiadott témából történő beszámoló után piros pont, vagy jeles, 100%

A témazáró értékelése:

- 100%-90%= jeles
- 89%-75% = jó
- 74%- 50% = közepes
- 45%- 30% = elégséges
- 29%- = elégtelen

A 8. évfolyamon a tanév végi vizsga értékelésénél javasoljuk az érintett tantárgyankénti értékelés 100% súlyozással, de ez más vizsgaterülettel összhangban legyen!

Informatika

Tanévente 1 elméleti értékelés, írásbeli felelet. (100%)

Havonta 1 órai munka vagy gyakorlati értékelés (100%)

Lehetőség van az órai munka alapján gyűjtött pontok után is órai munka értékelést kapni. Más tantárgyat tanító kollégák jelzése alapján az ott alkalmazott informatikai teljesítmény után is adható értékelés.

Mérés, értékelés és osztályozás az alsó tagozaton

I. A tanuló értékelésének területei:

- a gyermek képességei, kompetenciái és ezek fejlődése,
- feladattudata, feladattartása,
- az otthoni és az iskolai munka intenzitása,
- tanulási motivációja,
- a gyermek tantárgyi fejlődése,
- együttműködése a tanárral és az osztálytársakkal,
- fegyelme, emlékezete, koncentráció képessége, gondolkodása,
- személyiségének (pszichikus funkcióinak) fejlődése: kognitív, emocionális,
- szociális intelligenciája,
- a munkák, a füzetek külalakja,
- miben a legjobb a gyermek (ismeretkör, képesség),
- miben vannak nehézségei,
- hogyan lehet segíteni,
- mi kell ahhoz, hogy tovább tudjon lépni.

II. Az értékelés formái:

a) A magatartás és a szorgalom értékelése minden osztályban egységesen:

- Havonta, valamint félév végén és a tanév végén magatartásnál a „példás”, „jó”, „változó”, „rossz”; szorgalomnál a „példás”, „jó”, „változó”, „hanyag” szövegezéssel.

b) A tanulmányi munka értékelése osztályonként az egyes tantárgyakban:

- A sajátos nevelési igényű és/vagy a tanulásban akadályozottak tanterve szerint haladó tanulóknál minden osztályban a Pedagógiai Szakszolgálatok szakvéleménye az irányadó.

1. osztály

- szöveges értékelés valósul meg 4 alkalommal: őszi, félévi, tavaszi és év végi értékelés (Magyar - német mondatbank külön mellékletben található.)
- magatartás, szorgalom értékelése havonta
- az évközi, tanmenetben meghatározott írásbeli témazáró felmérőket %-os értékeléssel látjuk el
- piros ponttal értékeljük az órai munkákat, kisebb részfeladatokat, szorgalmi feladatot, órai aktivitást
- DIFER mérés szeptember 2. hetétől folyamatosan

Magyar nyelv és irodalom:

Szóbeli értékelés:

- hangos olvasás szóbeli értékelése folyamatosan
- versmondás, memoriter felmondása: a tantervben foglalt ajánlások alapján, értékelése piros ponttal történik

Írásbeli értékelés:

- szövegértés felmérő év végén
- piros pont adható órai munkára, szorgalmi feladatra
- diagnosztizáló mérés év végén: szövegértés, helyesírás, íráshasználat. Érdemjeggyel nem értékeljük!

Matematika:

- írásbeli dolgozat: év eleji, félévi, év végi, értékelése százalékosan
  - 90%-ig = kiváló
  - 75%-ig = jó
  - 50%-ig = közepes
  - 30%-ig = elégséges
- írásbeli témazáró felmérő: számkör bővítésekor.
- részfeladatra, órai munkára piros pont adható.
- diagnosztizáló mérés év végén.

Német nyelv és irodalom:

- szöveges értékelés
- piros pont (tíz piros pont matricára váltható) Fekete pontot nincs!

Technika, rajz, ének, testnevelés, informatika tantárgyak:

- szöveges értékelés

2. osztály

- Az első félévben az első osztállyal megegyezően %-os és szöveges értékelés valósul meg.
- Második félévtől minden tantárgyban érdemjeggyel értékelünk.
- Témazáró dolgozatok százalékos besorolása az alábbiak szerint kerül meghatározásra:
  - 90%-ig = 5
  - 75%-ig = 4
  - 50%-ig = 3
  - 30%-ig = 2
  - 30% alatt=1

- piros ponttal értékeljük az órai munkákat, kisebb részfeladatokat, szorgalmi feladatot, órai aktivitást

Magyar irodalom:

- diagnosztizáló mérés szeptember 2. hetében
- versmondás, memoriter felmondása: a tantervben foglalt ajánlások alapján , értékelés érdemjeggyel
- szövegértés felmérés évente 2 havonta, értékelése 1. félévben %-os, 2. félévben érdemjegy.
- hangos olvasás értékelése szóban folyamatosan.
- diagnosztizáló mérés év végén: szövegértés, Érdemjeggyel nem értékeljük!

Magyar nyelv:

- témazáró dolgozat témakörönként
- tollbamondás, másolás havonta 1 érdemjeggyel, 1. félévben pontozással.

Matematika:

- diagnosztizáló mérés szeptember 2. hetében. Érdemjeggyel nem értékeljük!
- írásbeli dolgozat: év eleji, félévi, év végi.
- írásbeli témazáró felmérő: tananyagonként.
- részfeladatra, órai munkára piros pont adható.
- diagnosztizáló mérés év végén. Érdemjeggyel nem értékeljük!

Német nyelv és irodalom:

- versmondás, memoriter számonkérése
- a betűtanítás során tananyagrészek ellenőrzése írásbeli felméréssel és hangos olvasással
- Tíz piros pont ötösre váltható.

Környezetismeret:

- témazáró dolgozat a tanmenetben meghatározott témakörönként.
- piros pont adható szorgalmi feladatra, kisebb részfeladatra.
- órai aktivitásra adható jegy kéthavonta.

Technika, rajz, ének, testnevelés tantárgyak:

- havonta 1 érdemjegy a kisebb részfeladatok alapján.

3. osztály

- Piros ponttal értékeljük az órai aktivitást, a kisebb részfeladatokat, a szorgalmi feladatokat.
- Érdemjegyeket kapnak a tanulók a szóbeli feleletekre, az írásbeli röpdolgozatokra és az írásbeli témazáró felmérésekre.
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei a következők: „jeles” (5), „jó” (4), „közepes” (3), „elégséges” (2), „elégtelen” (1).

Témazáró dolgozatok százalékos besorolása az alábbiak szerint kerül meghatározásra:

90%-ig = 5

75%-ig = 4

50%-ig = 3

30%-ig = 2

30% alatt=1

- A félévi és az év végi osztályzatot az adott tanév során szerzett érdemjegyek, és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján határozzuk meg.
- A heti 1 vagy annál kevesebb óraszámú tanított órák esetében a tanulók félévente legalább három érdemjegyet kapnak.
- Az informatika és a hit- és erkölcstan tantárgyak esetében szöveges értékelést kapnak a gyerekek.

Magyar nyelv és irodalom:

- A hangos olvasás szóbeli értékelése folyamatosan.
- Versmondás, memoriter.
- Órai munkára, aktivitásra érdemjegy.
- Tananyag rész otthoni önálló feldolgozása érdemjeggyel vagy piros ponttal értékelve.
- Röpdolgozatok - 10-15 perces lényegre irányuló kikerdezés: fogalmak, szabályok, definíciók számonkérése. Felelet értékű, érdemjeggyel értékeljük.
- Szövegértés felmérő évente legalább háromszor: év elején, félévkor és év végén.
- Tantárgyi feladatlapok - kisebb résztémát kérnek számon.
- Témazáró dolgozatok - számát, mennyiségét a tanmenet tartalmazza. A témazáró dolgozat egy témakör anyagát öleli fel, két feleletnek megfelelő súlyú érdemjeggyel értékeljük. A témazárók mindig írásbeli számonkérések.
- Diagnosztizáló mérés a tanév elején és végén.

- A piros pontokat a tanulók beválthatják, 10 piros pontért jár egy ötös érdemjegy.

Matematika:

- Órai munkára, aktivitásra érdemjegy.
- Gondolkodtató, logikai feladatok, versenyfeladatok otthoni önálló feldolgozása érdemjeggyel vagy piros ponttal értékelve.
- Röpdolgozatok – új tananyag rész számonkérése esetén. Felelet értékű, érdemjeggyel értékeljük.
- Tantárgyi feladatlapok - kisebb résztémát kérnek számon.
- Témazáró dolgozatok - számát, mennyiségét a tanmenet tartalmazza. A témazáró dolgozat egy témakör anyagát öleli fel, két feleletnek megfelelő súlyú érdemjeggyel értékeljük. A témazárók mindig írásbeli számonkérések.
- Diagnosztizáló mérés a tanév elején és végén.
- A piros pontokat a tanulók beválthatják, 10 piros pontért jár egy ötös érdemjegy.

Német nyelv és irodalom:

- A hangos olvasás szóbeli értékelése folyamatosan.
- Versmondás, memoriter számonkérése
- Szavak, kifejezések számonkérése írásban és szóban.
- Órai munkára, aktivitásra érdemjegy.
- Röpdolgozatok – szavak és az egyes nyelvtani anyagrészek számonkérése. Felelet értékű, érdemjeggyel értékeljük.
- Szövegértést ellenőrző feladatok.
- Tantárgyi feladatlapok - kisebb résztémát kérnek számon.
- Témazáró dolgozatok - számát, mennyiségét a tanmenet tartalmazza. A témazáró dolgozat egy témakör anyagát öleli fel, két feleletnek megfelelő súlyú érdemjeggyel értékeljük. A témazárók mindig írásbeli számonkérések.
- A piros pontokat a tanulók beválthatják, 10 piros pontért jár egy ötös érdemjegy.

Környezetismeret:

- témazáró dolgozat a tanmenetben meghatározott témakörönként.
- piros pont adható szorgalmi feladatra, kisebb részfeladatra.
- szóbeli feladat értékelése érdemjeggyel.

Hon-és népismeret:

- órai munka, szóbeli feladat értékelése érdemjeggyel.
- piros pont adható szorgalmi feladatra, kisebb részfeladatra.

Technika, rajz, ének, testnevelés:

- A heti óraszám tanított órák esetében a tanulók félévente legalább három érdemjegyet kapnak, az ennél magasabb óraszám tanított tantárgyak esetében havonta 1 érdemjeggyel értékeljük őket.

Digitális kultúra:

- A tanulók piros pontot kapnak az órai munka alapján.
- A félévi és az év végi értesítőben az összegző (ötfokozatú skálán meghatározott jeggyel történő) értékelés mellett fontos a folyamatos, szöveges elemeket gyakran alkalmazó, fejlesztő tanulást támogató értékelés is.

Hit-és erkölcsstan:

- Szöveges értékelése: „jól megfelelt” és „megfelelt”

4.osztály:

- Piros ponttal értékeljük az órai aktivitást, a kisebb részfeladatokat, a szorgalmi feladatokat.
- Érdemjegyeket kapnak a tanulók a szóbeli feleletekre, az írásbeli röpdolgozatokra és az írásbeli témazáró felmérőkre. 10 piros pont beváltható érdemjegyre.

Magyar nyelv és irodalom:

- Diagnosztizáló mérés szeptember 2. hetében. Érdemjeggyel nem értékeljük!
- A hangos olvasás szóbeli értékelése folyamatosan.
- Versmondás, memoriter értékelése érdemjeggyel
- Órai munkára, aktivitásra adható érdemjegy.
- Szövegértés felmérő évente legalább ötször
- Témazáró dolgozatok - számát, mennyiségét a tanmenet tartalmazza. A témazáró dolgozat egy témakör anyagát öleli fel. A témazárók mindig írásbeli számonkérések.
  - 90%-ig = 5
  - 75%-ig = 4
  - 50%-ig = 3
  - 30%-ig = 2
  - 30% alatt=1
- Diagnosztizáló mérés a tanév végén. Érdemjeggyel nem értékeljük!

Matematika:

- - Diagnosztizáló mérés szeptember 2. hetében. Érdemjeggyel nem értékeljük!
- Órai munkára, aktivitásra adható érdemjegy.
- Gondolkodtató, logikai feladatok, versenyfeladatok otthoni önálló feldolgozása érdemjeggyel vagy piros ponttal értékelve.
- Röpdolgozatok – új tananyag rész számonkérése esetén. Felelet értékű, érdemjeggyel értékeljük.
- Témazáró dolgozatok - számát, mennyiségét a tanmenet tartalmazza. A témazáró dolgozat egy témakör anyagát öleli fel, két feleletnek megfelelő súlyú érdemjeggyel értékeljük. A témazárók mindig írásbeli számonkérések.
  - 90%-ig = 5
  - 75%-ig = 4
  - 50%-ig = 3
  - 30%-ig = 2
  - 30% alatt=1
- Diagnosztizáló mérés a tanév végén. Érdemjeggyel nem értékeljük!

Német nyelv és irodalom:

- A hangos olvasás szóbeli értékelése folyamatosan.
- Versmondás, memoriter számonkérése
- Szavak, kifejezések számonkérése írásban és szóban.
- Órai munkára, aktivitásra érdemjegy.
- Röpdolgozatok – szavak és az egyes nyelvtani anyagrészek számonkérése. Felelet értékű, érdemjeggyel értékeljük.
- Szövegértést ellenőrző feladatok.
- Tantárgyi feladatlapok - kisebb résztémát kérnek számon.

- Témazáró dolgozatok - számát, mennyiségét a tanmenet tartalmazza. A témazáró dolgozat egy témakör anyagát öleli fel, két feleletnek megfelelő súlyú érdemjeggyel értékeljük. A témazárók mindig írásbeli számonkérések.
- A piros pontokat a tanulók beválthatják, 10 piros pontért jár egy ötös érdemjegy.

Környezetismeret:

- témazáró dolgozat a tanmenetben meghatározott témakörönként.
- piros pont adható szorgalmi feladatra, kisebb részfeladatra.
- szóbeli felelet értékelése érdemjeggyel.

Hon-és népismeret:

- órai munka, szóbeli feladat értékelése érdemjeggyel.
- piros pont adható szorgalmi feladatra, kisebb részfeladatra.

Digitális kultúra:

- A tanulók piros pontot kapnak az órai munka alapján.
- A félévi és az év végi értesítőben az összegző (ötfokozatú skálán meghatározott jeggyel történő) értékelés mellett fontos a folyamatos, szöveges elemeket gyakran alkalmazó, fejlesztő tanulást támogató értékelés is.

Hit-és erkölcstan:

- Szöveges értékelése félévkor és év végén: „jól megfelelt” és „megfelelt”
-

Technika, rajz, ének, testnevelés, német népismeret tantárgyak:

- havonta 1 érdemjegy a kisebb részfeladatok alapján.

Első osztályos szöveges értékelés német mondatbankja

Verhalten (magatartás):

Er/Sie konnte sich rasch an die Regeln der Schule gewöhnen und hatte keine Schwierigkeiten, die Ordnung des Schulalltages einzuhalten. Gyorsan megszokta az iskolai élet szabályait és nem okozott számára gondot a mindennapi iskolai élet rendjének betartása.

Er/Sie war bereit, sich an Schulregeln zu halten. Kész volt a házirend betartására.

Er/Sie konnte sich meistens an die Schulordnung halten. Legtöbbször be tudta tartani a házirendet.

Die Einhaltung der Schulregeln fiel ihm/ihr manchmal noch schwer. Néha még nehézséget okozott számára az iskolai élet szabályainak betartása.

Es fiel ihm/ihr oft schwer, sich in den Ablauf des Schulalltags zu fügen. Gyakran nehezebbé esett az iskolai rendhez való alkalmazkodás.

Es machte ihm/ihr von Zeit zu Zeit Schwierigkeiten, sich an Schulregeln zu halten. Időről időre gondot okozott számára az iskolai élet szabályainak betartása.

Er/Sie erwies sich Lehrern gegenüber als offen, ohne dabei die Umgangsformen äußern acht zu lassen. Tanítóival szemben, az udvariasság formáit szem előtt tartva, nyílt a kapcsolata.

Er/Sie arbeitete gerne mit anderen Kindern zusammen. Szívesen dolgozik másokkal együtt.

Sein/ Ihr Verhalten seinen/ihren Mitschülern gegenüber gab gelegentlich Anlass zu Ermahnungen. _ viselkedése osztálytársaival néha alkalmat adott a figyelmeztetésre.

Er/ Sie hatte öfter Mühe, dem Unterricht zu folgen. Gyakran nehezebbre esett a tanóra figyelemmel követése.

Er/Sie hatte oft Schwierigkeiten sich über längere Zeit voll auf eine Sache zu konzentrieren. Gyakran esett nehezebbre huzamosabb ideig egy adott dologra figyelni.

Seine/Ihre Schulsachen waren immer in Ordnung. Iskolai felszerelése mindig rendben volt.

Seine/Ihre Schulsachen waren nicht immer in Ordnung. Iskolai felszerelése nem mindig volt rendben.

Arbeiten (szorgalom):

Er/ Sie arbeitete im Unterricht sehr aufmerksam und interessiert mit. A tanórákon figyelmes, érdeklődő volt.

Er/ Sie beteiligte sich lebhaft und engagiert am Unterricht. A tanórákon érdeklődő, együttműködő volt.

Seine/ Ihre Mitarbeit im Unterricht war wechselhaft. Órai munkája változó volt.

Im Unterricht arbeitete er/sie langsam und mit wechselnder Ausdauer. A tanórákon langsam, változó intenzitással dolgozott.

Ungarische Sprache und Literatur

Sprechen:

Sein/Ihr Sprechen ist sauber und deutlich. Beszéde tiszta, érthető.

Er/Sie verfügt über einen großen Wortschatz, er/sie spricht gewählt. Szókincse gazdag, választékosan beszél.

Sein/Ihr Sprechen und Wortschatz sind seinem/ihrer Alter entsprechend. Beszéde és szókincse korának megfelelő.

Sein/Ihr Wortschatz ist gering. Szókincse szegényes.

Schreiben:

Schreibart:

Seine/Ihre Linienführung und sein/ihr Schreiben sind sicher. Vonalvezetése és írása biztos.

Seine/Ihre Linienführung und sein/ihr Schreiben sind unsicher. Vonalvezetése és írása bizonytalan.

Sein/Ihr Heft ist sauber und ordentlich. Füzete tiszta, rendezett.

Seine/Ihre Heftführung ist wechselhaft. Füzetvezetése egyenetlen.

Seine/Ihre Buchstabengestaltung und die Verbindung der Buchstaben sind regelmäßig. Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos.

Die gelernten Buchstaben, Buchstabenverknüpfungen kann er/sie nur mit Hilfe formen. A tanult betűket, betűkapcsolatokat még segítséggel alakítja.

Sein/ihr Schriftbild ist ästhetisch, spezifisch. Írásképe esztétikus, egyéni.

Seine/Ihre Buchstabengestaltung und Buchstabenverknüpfung ist ungenau. Betűalakítása, a betűk kapcsolása pontatlan.

Schreibtempo:

Er/sie schreibt schwunghaft und flüssig. Írása lendületes, folyamatos.

Sein/Ihr Schrifttempo ist schneller als der Durchschnitt. Írástempója az átlagnál gyorsabb.

Sein/Ihr Schrifttempo ist seinem/ihrem Alter entsprechend. Írástempója életkorának megfelelő.

Schriftliche Arbeiten erledigte Er/sie meistens korrekt im angemessenen Arbeitstempo. Írásbeli munkáit többnyire pontosan, megfelelő tempóban végzi.

Sein/Ihr Schrifttempo ist langsam. Az írástempója lassú.

Schreiberechtigkeit:

Er/Sie überträgt die gelernten Buchstaben und Wörter sicher in Schreibschrift. A tanult betűket, szavakat pontosan másolja írott és nyomtatott mintáról.

Er/Sie überträgt die gelernten Buchstaben und Wörter noch nicht sicher in Schreibschrift. A tanult betűk, szavak másolása pontatlan.

Er/Sie kann die gelernten Buchstaben, Wörter noch nicht selbst abschreiben. Még nem tudja a tanult betűket és szavakat önállóan lemásolni.

Seine/Ihre Fehler kann er/sie mit geringer Hilfe verbessern. Hibáit kis segítséggel javítani tudja.

Schreiben aus dem Gedächtnis:

Aus dem Gedächtnis schreibt er/sie Wörter und Sätze genau auf. Emlékezetből is pontosan írja le a betűket, szavakat.

Aus dem Gedächtnis schreibt er/sie Wörter und Sätze nur ungenau auf. Emlékezetből pontatlanul ír.

Aus dem Gedächtnis kann er/sie Buchstaben, Wörter noch nicht aufschreiben. Emlékezetből még nem tud betűket, szavakat leírni.

Lesen:

Er/Sie mag Bücher, er/sie buchstabiert und liest gerne. Szereti a könyveket, szívesen olvas, betűzget.

Während des Unterrichts liest er/sie gerne, aber von sich selbst interessiert er/sie sich noch nicht für Bücher. A tanórán szívesen olvas, de önmagától még nem érdeklődik a könyvek iránt.

Zur Zeit liest er/sie noch nicht gerne. Egyelőre nem szívesen olvas.

Die gelernten Buchstaben erkennt und benennt er/sie ohne Fehler. Hibátlanul felismeri és megnevezi a tanult betűket.

Er/Sie ist noch unsicher beim Erkennen und Benennen der gelernten Buchstaben. Bizonytalan a tanult betűk felismerésében és megnevezésében.

Beim Verbinden der gelernten Buchstaben ist er/sie noch unsicher. A tanult betűk összeolvasásában bizonytalan.

Er/Sie erkennt die gelernten Buchstaben aber bei der Verbindung hat er/sie noch Schwierigkeiten. A betűket felismeri, de azok összeolvasása nehézséget jelent.

Er/Sie liest und versteht kürzere Texte. Rövid szövegek esetében már mondatokat olvas és megérti azokat.

Er/Sie liest kurze Wörter, Sätze aber das Verstehen verursacht ihm/ihr noch Schwierigkeiten. Elolvas rövid szavakat, mondatokat, de azok megértése még nehézséget jelent számára.

Er/Sie ist fähig vertieft und selbstständig zu lesen, über das Gelesene zu erzählen und damit Aufgaben zu lösen. Képes elmélyülten, magában olvasni, és az olvasottak tartalmáról beszámolni, a szöveggel kapcsolatos feladatokat megoldani.

Er/Sie kann kurze Texte lesen und verstehen. Képes elolvasni rövid szövegeket, és megérti azokat.

Er/Sie liest kurze Texte aber er/sie versteht den Text nicht. Elolvassa a rövidebb szövegeket, de nem érti meg azokat.

Er/Sie ist noch nicht fähig kurze Texte alleine zu lesen. A rövidebb szövegek önálló néma olvasására még nem képes.

Er/Sie sagt und erzählt gerne Gedichte und Märchen. Szívesen mond verset és mesét.

Mathematik:

Die Zahlen von 0 bis 20 kann er/sie sicher erkennen und aufschreiben. Biztonsággal felismeri és lejegyzi a számokat 0-20-ig.

Er/Sie macht noch Fehler beim Erkennen und Aufschreiben der Zahlen von 0 bis 20.

A számok felismerésében és lejegyzésében még téveszt.

Sein/Ihr Zahlenbegriff von 0 bis 20 ist sicher. Számfogalma biztos 0-20-ig.

Sein/Ihr Zahlenbegriff ist von 0 bis 20 noch unsicher. Számfogalma bizonytalan 0-20-ig.

Er/Sie kann selbstständig im Zahlenraum 20 addieren und subtrahieren. Önállóan képes összeadni és kivonni 20-as számkörben.

Er/Sie kann mit Hilfe eines Mittels im Zahlenraum 20 addieren und subtrahieren. Eszközzel tud összeadni 20-as számkörben.

Ohne Hilfsmittel kann er/sie keine mathematischen Operationen durchführen. Eszköz nélkül még nem képes műveltek elvégzésére.

Er/Sie versteht und löst ohne Fehler die einfachsten Gleichungen, Ungleichungen. Az egyszerűbb nyitott mondatot megérti, és hibátlanul megoldja.

Nach einem Muster kann er/sie Sachtexte lösen. Algoritmus szerint képes szöveges feladat megoldására.

Die Sachtexte kann er/sie mit Hilfe lösen. A szöveges feladatot segítségel tudja megoldani.

Er/Sie kann Sachtexte noch nicht lösen. Még nem tudja megoldani a szöveges feladatokat.

Deutsche Sprache und Literatur:

Er/ Sie beteiligte sich besonders eifrig und interessiert am Unterricht. A tanórákon aktív, érdeklődő.

Er/ Sie beteiligte sich nicht besonders eifrig und interessiert am Unterricht. A tanórákon nem volt kimondottan aktív, érdeklődő.

Er/Sie kann in deutscher Sprache Mitteilungen und Anweisungen verstehen und weitergeben. Megérti és képes továbbadni közléseket, utasításokat németül.

Er/Sie versteht in deutscher Sprache nicht immer die Mitteilungen und Anweisungen. Nem mindig érti meg a közléseket, utasításokat németül.

Es gelang ihm/ihr nicht immer, Arbeitsanweisungen anzuhören und daraufhin eine Arbeit zu beginnen. Gyakran nem érti meg az utasításokat, így a feladat megoldásához sem tud hozzáfogni.

Bildern und Zeichnungen kann er/sie (eingeübte) Sätze in deutscher Sprache bilden. Képekhez, rajzokhoz (begyakorolt) mondatokat tud kapcsolni német nyelven.

Mit Hilfe kann er/sie zu Bildern und Zeichnungen (eingeübte) Sätze in deutscher Sprache bilden. Segítséggel tud képekhez, rajzokhoz mondatokat kapcsolni német nyelven.

Selbstständig kann er/sie noch keine eingeübte Sätze zu Bildern und Zeichnungen in deutscher Sprache bilden. Önállóan még nem tud német nyelven rajzokhoz, képekhez begyakorolt mondatokat kapcsolni.

Musik und Gesang:

Er/Sie kann die gelernten Lieder in Gruppen und alleine singen. A tanult dalokat el tudja énekelni csoportban és önállóan is.

Er/Sie kann nach Hörbeispielen einfache Rhythmen wiedergeben. Hallás után képes egyszerű ritmus visszatapsolására.

Er/Sie beteiligt sich gerne an Spielliedern. Szívesen részt vesz a tanult gyermekjátékok eljátszásában.

Er/Sie kann die gelernten Rhythmen verwenden (benutzen) und durch grafische Zeichen verdeutlichen. A tanult ritmusokat, azok jeleit ismeri és használja.

Sport:

Die sportlichen Übungen führt er/sie mit besonderer Freude aus, er/sie bewegt sich gern. A mozgásos feladatokat szívesen végzi, szeret mozogni.

Seine/Ihre Kondition und sein/ihr Stehvermögen entsprechen seinem/ihrer Alter. Erőnléte és állóképessége korának megfelelő.

Kunst:

Er/Sie zeichnet, malt und formt (modelliert) mit viel Freude und er/sie versteht es auch, reicher gegliederte bildhafte Darstellungen auszuführen. Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni.

Er/sie hat ein allgemeines Interesse an visueller Kultur und Kunst. Átlagos az érdeklődése a vizuális kultúra, a vizuális művészetek iránt.

Im Kunstunterricht gelingt es ihm/ihr seine/ihre Zeichnungen ästhetisch zu gestalten. Törekszik a rajzfelület esztétikus kitöltésére.

Im Kunstunterricht gelingt es ihm/ihr nicht immer seine/ihre Zeichnungen ästhetisch zu gestalten. Nem mindig sikerül neki a rajzfelület esztétikus kitöltése.

Technik und Werken:

Er/Sie hat große Freude an technischen Tätigkeiten. (Er /Sie beschäftigt sich gern mit technischen Themen und kommt zu ansprechenden Ergebnissen. Szívesen végez technikai jellegű tevékenységet.

Auch vor und auch während der Arbeit im Kunstunterricht braucht er/sie immer wieder Anregung und Unterstützung. Munkavégzés előtt és közben is folyamatos biztatást, segítséget igényel.

Seine/Ihre Darstellungen (Arbeiten) sind klar (schön) gegliedert und anspruchsvoll zusammengestellt. Munkái szépek és igényesek

Er/Sie geht mit den verschiedenen Werkzeugen geschickt um. (behandelt die Werkzeuge geschickt) Ügyesen bánik az eszközökkel.

Seine/Ihre eigenen Ideen sowie originelle Vorstellungen wendet er sicher an. Saját ötleteit, elképzeléseit bátran megvalósítja.

Er/Sie verwendet die gelernten Techniken seinem/ihrer Alter entsprechend. A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.

Volkskunde der deutschen Minderheit:

Er/ Sie arbeitete im Unterricht aktiv und interessiert mit. A tanórákon aktív, érdeklődő volt.

Er/ Sie arbeitete im Unterricht nicht interessiert mit. A tanórákon nem volt érdeklődő.

Er/Sie kann in deutscher Sprache Mitteilungen und Anweisungen verstehen und weitergeben. Megérti és képes továbbadni közléseket, utasításokat németül.

Er/Sie kann nicht in deutscher Sprache Mitteilungen und Anweisungen verstehen und weitergeben. Nem érti meg és nem képes továbbadni közléseket, utasításokat németül.

Selbstständig kann er/sie noch keine eingeübte Sätze zu Bildern und Zeichnungen in deutscher Sprache bilden. Önállóan még nem tud német nyelven rajzokhoz, képekhez begyakorolt mondatokat kapcsolni.

Digitale Kultur:

Er/ Sie arbeitete im Unterricht aktiv und interessiert mit. A tanórákon aktív, érdeklődő volt.

Er/ Sie arbeitete im Unterricht nicht interessiert mit. A tanórákon nem volt érdeklődő.

Sein/ Ihr Computergebrauch war ausgezeichnet. Számítógéphasználata kiváló volt.

Sein/ Ihr Computergebrauch war entsprechend. Számítógéphasználata megfelelő volt.

Religion:

Er/ Sie arbeitete im Unterricht gut entsprechend. Jól megfeleltén dolgozott a tanórákon.

Er/ Sie arbeitete im Unterricht entsprechend. Megfeleltén dolgozott a tanórákon.

2.13. A Pedagógiai Program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

A Pedagógiai Program módosítása

1. A Pedagógiai Program módosítására javaslatot tehet:

- az intézményvezető;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- a Szülői szervezet
- az iskolafenntartója.

2. A Pedagógiai Programot módosítása esetén, a nevelőtestület elfogadása után, a Szülői Szervezetet és a Diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg, erről a Záradékban nyilatkozatot kell beszerezni.

3. A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.

4. A módosított Pedagógiai Programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

2. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az intézményvezetőnél.

3. Az iskola honlapján (www.tarjaniskola.hu), a „Dokumentumok” menüpont alatt, a Különös közzétételi listában megtekinthető.

A pedagógiai program elfogadásának és módosításának legitimációs eljárásrendje

A pedagógiai programot, annak módosítását –az egyeztető fórumok véleményének kikérésével –a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá, majd a fenntartó.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre anyagi többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.

A pedagógiai program felülvizsgálatának elvégzését, a nevelőtestület határozatát az iskola nevelőtestületének hitelesített jegyzőkönyvében kell dokumentálni. A jegyzőkönyvet az iskolai irattárban kell elhelyezni.

A Pedagógiai Program érvénybe lépése

Ezen Pedagógiai Program hatályba lépésének ideje: 2024. szeptember 1.

A korábbi Pedagógiai Program hatályát veszti. Helyette jelen Pedagógiai Program lép érvénybe a jóváhagyással egyidejűleg.

Záró rendelkezések

A Pedagógiai Program módosítása csak a nevelőtestület elfogadásával és a Köznevelési törvény által meghatározott közösségek véleményével (Szakmai munkaközösségek) lehetséges.

A Pedagógiai Program véleményezése, elfogadása, jóváhagyása

1. A nevelőtestület a 2024. szeptember 9-én tartott nevelőtestületi értekezleten a Pedagógiai Programot 100% arányban elfogadta. A Pedagógiai Program az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.

Tarján, 2024. szeptember 9.

A nevelőtestület képviselőjében

.....

1. A Szülők Közössége véleményezési nyilatkozata

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Szülők Közössége az intézmény Pedagógiai Programjának módosításával kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Tarján, 2024. szeptember 16.

.....
a Szülők Közössége vezetője

2. Az Intézményi Tanács véleményezési nyilatkozata

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Intézményi Tanácsa az intézmény Pedagógiai Programjának módosításával kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Tarján, 2024. szeptember 16.

.....
az Intézményi Tanács vezetője

3. Az intézményvezető jóváhagyó nyilatkozata

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását a mai napon intézményvezetői jogkörömben jóváhagyom.

Tarján, 2024. szeptember 16.

.....
igazgató

4. A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását, amelyet az intézmény nevelőtestülete 2024. szeptember 9-én elfogadott, az intézmény vezetője 2024. szeptember 16-án jóváhagyott, a mai napon a fenntartó képviselőjeként jóváhagyom.

Tarján, 2024. szeptember 17.

.....
a fenntartó képviselője

Ungarndeutsche Schule
Tarjáni Német Nemzetiségi Önkormányzat
2831 Tarján, Magyar utca 100.
Telefon: 36-34-372-613
Adószám: 15777366-1-11

Melléklet
A Helyi tantervek elérhetőségei

Az iskola honlapjáról, a dokumentumok menüből letölthetőek (Helyi tantervek):
<https://www.tarjaniskola.hu/helyi.php>

A Tarjáni Német Nemzetiségi Általános Iskola Helyi Tantervei

NAT 2020 Helyi tantervek

Alsó tagozat:

Digitális kultúra 3-4.
Ének-zene 1-4.
Etika 1-4.
Környezetismeret 3-4.
Magyar nyelv és irodalom 1-4.
Matematika 1-4.
Német nyelv és irodalom 1-4. kétnyelvű
Technika és tervezés 1-4.
Testnevelés 1-4.
Vizuális kultúra
Volkskunde-Német népismeret 1-4.

Felső tagozat:

Angol 5-8.
Biológia 7-8.
Ének-zene 5-8.
Etika 5-8.
Digitális kultúra 5-8.
Fizika 7-8.
Földrajz 7-8.
Kémia 7-8.
Magyar nyelv és irodalom 5-8.
Matematika 5-8.
Német nyelv és irodalom 5-8. kétnyelvű
Német nyelv és irodalom 5-8. nyelvoktató
Technika és tervezés 5-6.
Természettudomány 5-6.
Testnevelés 5-8.
Történelem 5-8.
Vizuális kultúra 5-8.
Volkskunde - Német népismeret 5-8.

